Redacțiunea, Administrațiunea și Tipografia:
BRAȘOVU, piața mare Nr 22.
Scrisorĭ netrancate nu se primescu. Manuscripte nu se retrimitŭ!
Birourile de anunciurĭ:
Brașovu, piața mare Nr. 22.
Inserate mai primescŭ în Viena Rudolf Mosse, Haasenstein & Vogler (Oto Maas), Heinrich Schalek, Alois Herndl, M. Dukes, A. Oppelik, J. Dannenberg; în Budapesta: A. V. Goldberger, Anton Mezei, Eckstein Bernat; în Frankfurt: G. L. Daube; în Hamburg: A. Steiner.
Prețul inserțiunilorŭ: o seria garmondu pe o colónă 6 cr. și 30 cr. timbru pentru o publicare. Publicărĭ mai dese după tarifă și învoială.
Reclame pe pagina III-a o seriă 10 cr. v. a. séu 30 banĭ.

GAZETA TRANSILVANIEI.

(NUMĔRŬ DE DUMINECĂ)

„Gazeta" iese în fie-care di.
Abonamente pentru Austro-Ungaria
Pe unŭ anu 12 fl., pe șése lunĭ 6 fl., pe trei lunĭ 3 fl.
Pentru România și străinătate
Pe unu anu 40 francĭ, pe șése lunĭ 20 francĭ, pe trei lunĭ 10 francĭ.
Se prenumeră la tóte oficiele postale din întru și din afară și la dd. colectorĭ.
Abonamentulŭ pentru Brașovŭ:
la administrațiune, piața mare Nr. 22, etagiulŭ I.: pe unu anu 10 fl., pe șése lunĭ 5 fl., pe treĭ lunĭ 2 fl. 50 cr. Cu dusulŭ în casă: Pe unu anŭ 12 fl. pe șése lunĭ 6 fl., pe trei lunĭ 3 fl. Unu esemplaru 5 cr. v. a. séu 15 banĭ.
Atâtŭ abonamentele câtŭ și inserțiunile suntŭ a se plăti înainte.

Nr. 85.—Anulŭ LII. Brașovŭ, Duminecă 16 (28) Aprilie 1889.

Brașovŭ, 15 Aprilie v.

Diua de mâne, Dumineca Tomii, ne amintesce timpurile acelea însemnate din viéța poporului nostru, când fii sĕĭ toțĭ șĭ-au datŭ mâna în frățéscă înțelegere și dragoste ca se lucre cu toții umĕrŭ la umĕrŭ pentru mântuirea lui de sub jugulŭ sclăviei.

Fără însuflețire și fără iubire între frațĭ nu se póte dobêndi nicĭ unŭ lucru mărețŭ. Și ce póte fi mai mărețŭ și mai vrednicŭ de omenire, decâtŭ a stărui, a munci și a jertfi pentru binele obștescŭ, pentru mântuirea și fericirea neamului sĕu?

Décă astădĭ suntemŭ mândri a ne numi Românĭ, décă ne bucurămŭ în mĕsură mai mare de școle și așeḑăminte românescĭ, avemŭ se-o mulțămimŭ numai acelei sfinte însuflețiri naționale, ce a cuprinsŭ inimile tuturorŭ Româniloru acum 40 de anĭ, îndemnându-i a lucra și a lupta în unire frățéscă.

Numai prin bună înțelegere și prin unire frățéscă, numai prin solidaritate națională amŭ putută se ajungemŭ la trépta desvoltării și a culturii nóstre de astădĭ, numai printr'énsa amŭ putută dobêndi succesele multe-puține câte le-amŭ avutŭ până adĭ. Ér de câteorĭ amŭ suferitŭ perderĭ și desastre, pricina de căpetenia au fostŭ vrajba și certele dintre noi, carĭ ne-au desbinatŭ și ne-au slăbitŭ puterile de muncă și de luptă.

Astădĭ, când suntemŭ mai multŭ amenințațĭ ca totdeuna, când suntŭ în cea mai mare primejdiă și puținele așeḑăminte de cultură românescĭ, ce le avemŭ, nu numai că se cere se trăimŭ în bună înțelegere și solidaritate, dér este neapĕratŭ de lipsă sĕ ne împărtășimŭ ḑi de ḑi părerile, speranțele, temerile și aspirațiunile nóstre, ca sĕ cunóscemŭ adevĕratele nóstre trebuințe, se scimŭ înfrunta primejdiile, sĕ încunjurămŭ relele și sĕ mergemŭ toțĭ spre o țintă, ér nu unii sĕ tragă în drépta, alții în stânga.

Acésta e convingerea nóstră și nu ne îndoimŭ că e și convingerea fiăcărui Românŭ bine semțitorŭ.

O scrisóre, ce-o primimŭ dela vrednicului conducătorŭ românŭ din Sĕlagiu, d-lu George Popŭ de Băsescĭ, ne întăresce în acéstă convingere și ne dă totodată speranța, că nu vorŭ fi zadarnice stăruințele nóstre pentru deșteptarea și luminarea poporului, numai se-lŭ putemŭ aduce cu concursulŭ tuturorŭ fiilorŭ luminațĭ și desinteresațĭ ai neamului nostru la pĕtrunderea, că numai binele și fericirea lui o voimŭ.

Fiă ca ideile și sĕmțĕmintele adevĕratŭ românescĭ, ce le esprimă stimatulŭ nostru amicŭ din Sĕlagiu in scrisórea de mai josŭ, sĕ afle rĕsunetŭ pretutindenea între noi și se contribue la întărirea solidarității nóstre naționale!

Domnului **A. Mureșianu** *redactorŭ și proprietarŭ alŭ „Gazetei Transilvaniei" în*

Brașovŭ.

Scumpe amice!

De când te-ai hotărîtŭ a întocmi numerii de Duminecă ai „Gazetei Transilvaniei" pentru poporŭ, așa ca sĕ pótă fi cetițĭ și abonațĭ și separatŭ, 'mĭ-am propusŭ a'țĭ gratula și a'țĭ aduce mulțămirile mele frățescĭ pentru faptulŭ naționalŭ și întru adevĕrŭ patrioticŭ, prin care aducĭ nouĕ jertfe pe altarulŭ sĕrmanei nóstre națiunĭ.

Acum când se apropiă ḑiua cea mare a mântuirei omenimei fiind-că și fapta ta isvoresce din nobila stăruință de a'țĭ mântui neamulŭ tĕu, dându-i ocasiune de a se lumina și luminându-se de a'șĭ cunósce interesele de viață, apoi a le îngriji și prin aceea a'șĭ croi o sórte mai bună, ocupândŭ loculŭ meritatŭ între popórele conlocuitóre, nu mai potŭ amâna esecutarea intențiunei mele.

Scumpe amice!

Intocmirea numerelorŭ de Duminecă ale „Gazetei Transilvaniei" pentru poporŭ este întru adevĕrŭ unŭ faptŭ nobilŭ naționalŭ și de mare prețŭ pentru luminarea neamului nostru. Am cetitŭ cu multă plăcere acei numerĭ și am aflatŭ că suntŭ astfelŭ redactațĭ încâtŭ satisfacŭ tóte classele poporului nostru. Cetitorulŭ este pusŭ în curentŭ cu tóte întêmplările și stările nóstre politice, naționale bisericescĭ, sociale, literare și economice, apoi mai au acești numerĭ și partea lorŭ beletristică și de petrecere cu istoriórele și anecdotele sale, carĭ placŭ multŭ poporului, dându'i o lectură amĕsurată puterii sale intelectuale care-lŭ distrage în modŭ plăcutŭ și stêrnindŭ astfelŭ întrinsulŭ dorulŭ de a ceti și de a sci. Te rogŭ sĕ punĭ și în viitorŭ mare pondŭ pe astă parte a numerilorŭ de Duminecă, căcĭ décă amŭ pute noi ajunge resultatulŭ acela ca amicii noștri cărturarĭ se sĕmțéscă lipsa cetitului și prin acésta trebuința de a se pute informa ei înșișĭ din propria lorŭ pĕtrundere, causa nóstră ar fi câștigată încai de jumĕtate, atuncĭ nu vorŭ mai fi ómenii noștrii unéltă órbă în mâna acelora, carĭ ne vreu rĕulŭ.

Prețulŭ de prenumerațiune pentru numerii cu data de Duminecă cu 2 fl. pe unŭ anŭ este fabulosŭ de eftinŭ, căcĭ detrăgêndŭ spesele espediției unŭ numĕrŭ nu mai costă nicĭ 3 crucerĭ. Prin asta ai adusŭ o mare jertfă. Unde mai este o lectură de o cólă folositóre și plăcută mai eftină? Mai lipsesce doră și după asta ca celorŭ nepăsătorĭ și îndĕrĕtnicĭ sĕ le ducĭ „Gazeta" în casă, sĕ li-o cetescĭ, sĕ le plătescĭ unŭ prânzŭ bunŭ, sĕ le servescĭ o țigară fină, apoi celorŭ carĭ au pe intențiunĭ fóia șovinistă „Magyar Allam", sĕ le plătescĭ tacsa unui prohodŭ, că te-au lăsutŭ în casă și te-au ascultatŭ.

Și fiindŭ-că îțĭ adresezŭ scrisórea acésta chiar în timpulŭ, când toțĭ creștinii serbéză sfânta înviere ca simbolŭ alŭ redeșteptării neamului omenescŭ, pentru o viață nouă mai fericită, nu potŭ sĕ nu me gândescŭ la starea nóstră națională și la faptele nóstre, carĭ fi-vorŭ menite sĕu a ne condamna, sĕu a ne mântui de rele.

Este destulŭ de tristă, ba aprópe neconsolabilă priveliscea, ce nĭ-o oferă starea nóstră politică, națională și socială. Cu tóte astea nu ne este iertatŭ sĕ desperămŭ, ci datorĭ suntemŭ a cerceta după fatalulŭ isvorŭ alŭ acestei stărĭ.

Nefericirea nóstră nĭ-o causéză sĕu faptele altora sĕu ale nóstre fapte și indolențe.

Faptele dușmanilorŭ noștri ne suntŭ tuturorŭ bine cunoscute. Mi se pare că ne și prea acoperimŭ, ne prea scusămŭ slăbiciunile nóstre cu dênsele. E adevĕratŭ că aceste fapte suntŭ prea de multe orĭ brutale și ne împiedecă la fiecare pasŭ. Așa a fostŭ vécurĭ îndelungate, așa e și astădĭ. Dela dușmanĭ pătimașĭ și orbițĭ n'avemŭ sĕ așteptămŭ îndreptarea sortei nóstre; ei credŭ că făcêndu-ne nouĕ rĕu ișĭ facŭ lorŭ bine; apoi la faptele dușmănóse îi încurageză multŭ slăbiciunile nóstre, carĭ slăbiciunĭ se nascŭ mai vértosŭ din nedisciplinarea, din nesolidaritatea nóstră.

Nedisciplina și lipsa de solidaritate au causatŭ în mare parte neajunsurile nóstre pe têrĕmulŭ politicŭ. Lorŭ avemŭ sĕ le mulțumimŭ, décă cu tóte pornirile frumóse, ce le luămŭ din timpŭ în timpŭ în întrunirile nóstre, poporulŭ în cele mai multe casurĭ

FOILETONULŬ „GAZ. TRANS"

VASILE MĂLINESCU,

fostulŭ pe urmă Agă alŭ Ieșilorŭ.

„In lumea intențiunilorŭ au tóte, orĭ succesŭ, orĭ valóre."
Kant.

II.

Vodă Mihalache Sturdza, aflândŭ despre conspirările in contra sa, puse tóte feliurile și chipurile la cale, ca sĕ le năbușéscă așișĭ în germine, éră elŭ sĕ'șĭ practiseze și mai departe terorisările, lăcomia și samovolniciile sale personale, prin care nu numai se umpluse deja de moșii de cele mai mănóse din țéră, déră mai alocase încă și sute de mii de galbenĭ prin băncile din Londra și Parisŭ. In acele punerĭ la cale se cuprindea și una, care ne făcea pe noi Moldovenii, aflătorĭ orĭ la studii orĭ în alte condițiunĭ în străinătate, a ne sci ca și — espatriațĭ.

Eu mĕ aflam la Parisŭ și mĕ ocupam cu ingineria, mai multŭ însĕ cu întreținerea de relațiunĭ amicale și intime cu junimea franceză, cu care noi toțĭ și Moldovenii și Muntenii trăiamŭ în amiciția frățéscă. Ce decĭ se vorbea și se ventila de junimea universitară franceză cu privire la Franța și anume, în timpurile cele mai aprópe de anulŭ 1848, la adunările oposițiunalilorŭ regelui Louis Filipŭ și guvernului sĕu, numite acele adunărĭ *„Banchete reformătóre"*, aceea ne făceamŭ și noi Moldovenii și Muntenii de obiectŭ sfătuirilorŭ nóstre cu privire la ale nóstre patrii și în acestŭ sensŭ corĕspundeamŭ și cu compatrioții noștri de prin alte părțĭ, cum d. e. cu cei din Zürich, din Turinŭ, din Bruxela și Berlinŭ. Cu cei de-acasă, despre respectivele lucrurĭ delicate, nu ne puteamŭ conțelege, ci pe căi numai indirecte și forte grele, pentru-că astfelŭ de scrisorĭ aflarămŭ că nu ajungŭ la adresa lorŭ: Sturdza Vodă sciŭ cum sĕ le țină calea.

Era în 22 Faurŭ 1848. Arondismentulŭ XII din Parisŭ anunțase pe ḑiua acésta unŭ „banchetŭ reformatorŭ" publicŭ, ce vrea sĕ dică mare și obștescŭ, care banchetŭ însĕ guvernulŭ îlŭ oprise și, temendu-se din acea causă de demonstrațiunĭ orĭ chiar și de o rĕscólă seriósă, contrase în Parisŭ și în apropierea Parisului 80.000 de soldațĭ.

Eu sciam, că întregulŭ Parisŭ e ca pe unŭ vulcanŭ și că se apropiă o mare furtună, mĕ cam rețineamŭ decĭ pe acasă. Târḑiu în séra de 22 Faurŭ ședêndŭ eu decĭ în cabinetulŭ meu, numai ce vĕḑui că întră la mine doi tinerĭ Francesĭ, amicĭ de ai mei și de ai noștri ai Românilorŭ aflătorĭ în Parisŭ.

— „Bună séra, Mălinescule", îmĭ ḑise unulŭ din ei. „Ei, vii cu noi la — baricade? Mâne, orĭ póte încă și astă nópte se'ncepe — danțulŭ."

Mĕ uitai pe rênd ba la unulŭ, ba la altulŭ, fără a ḑice ceva, și după-ce gândii puținŭ, rĕspunsei:

— „Da, viu; da când a fi trĕba de — „baricade" la mine la Iașĭ, veniva din *voi* vre-unulŭ cu mine?"

Se uitară acum ei unulŭ la altulŭ și parcă'șĭ cetiră din față ce sĕ'mĭ rĕspundă. Ḑiseră ambii vioiu și decisŭ:

— „Venimŭ amêndoi!" și acésta ḑicêndŭ, îmĭ și întinseră amêndoi mâna dreptŭ ratificarea cuvêntului lorŭ.

Sciutŭ este, că a doua-ḑi, în 23 Faurŭ revoluțiunea isbucni și ca fulgerulŭ se lățĭ peste totŭ orașulŭ, ridicându-se baricade pe tóte stradele și piețele principale din Parisŭ. Garda națională se uni cu poporulŭ și se scie și aceea, că în 24 Faurŭ Regele Louis Filipŭ abdică.

. . . .

Două rane ușóre, ce mi-le căpĕtasem pe baricade în lupta cu trupele regale, îmĭ erau testimoniu, că eu cuvêntulŭ meu de a mĕ bate pe baricade mi-l'am ținutŭ și mĭ-am făcutŭ datoria mea ca Românŭ alăturea cu frații Francesĭ; déră și cei doi junĭ amicĭ ai mei, carĭ mĕ angajară la luptă împreună cu dênșii, la rêndulŭ lorŭ ișĭ ținură alŭ lorŭ cuvêntŭ.

Am spusŭ, că ce se ventila și se plănuia la Parisŭ, noi Moldovenii și Muntenii, carĭ aveamŭ cause și mai temeinice ca Francesii a fi nemulțămițĭ la noi acasă, aceea ventilamŭ și plănuiamŭ și noi pentru noi, și într'acelŭ scopŭ și felŭ ne erau și corespondențele cu compatrioții noștri de prin alte orașe și locurĭ.

Revoluția din Parisŭ și abdicarea

este lăsatŭ pradă în mâna duşmanilorŭ sĕi politicĭ şi naţionalĭ, decă nu ne interesămŭ cum se cuvine de sórtea acelorŭ bravĭ bărbaţĭ din sinulŭ nostru, carĭ se espunŭ pentru causa nóstră comună şi suntŭ prigoniţĭ în totŭ modulŭ, decă activitatea în comitate şi comune, pretinsă de conterinţa naţională electorală, cu puţine escepţiunĭ lipsesce cu desĕvêrşire, par'că fiecare dintre noi este îngrijatŭ numai de sine lăsândŭ causa comună în scirea Domnului şi în esclusiva grijă şi apĕrare a puţinilorŭ noştri publicişti.

Şi cu tóte astea pare că nu e de ajunsŭ. Mai venimŭ şi noi întru ajutorulŭ contrarului. Dovadă tristă certele dintre fraţii de unŭ sânge în mai multe centre ale inteligenţei nostre, unde noi eşti din provincia mai înainte mergeamŭ, striviţĭ şi osteniţĭ cum eramŭ în urma luptelorŭ nóstre cu contrarii, spre a ne încăldi la focularele devotamentului naţionalŭ proptite de iubire şi solidaritate frăţescă.

Nu voiu enumĕra aicĭ casurĭ, carĭ suntŭ destulŭ de bine cunoscute. Voiu întreba numai, că eschişĭ pe tóte terenele vieţii constituţionale, neîndreptăţiţĭ şi prigoniţĭ cum suntemŭ, mai este iertatŭ óre sĕ ne sfăşiămŭ prin împărechiărĭ şi duşmănirĭ şi noi între noi?

O mângâiere avemŭ, că celŭ puţin pe terenulŭ cultural şi economicŭ cu tóte piedecile amŭ înaintatŭ în anii din urmă în modŭ nu neînsemnatŭ.

In cele mai multe ţinuturĭ locuite de Românĭ s'au înfiinţatŭ şcóle de fetiţe, de care avemŭ aşa mare trebuinţă, ca sĕ ne emancipămŭ de sub influinţa dăunósă străină, dându-se fetiţelorŭ nóstre. fiitórelorŭ mame române, o educaţiune românéscă, ceea ce va contribuì fórte multŭ la conservarea nóstră.

S'au îmbunĕtăţitŭ multŭ şi institutele nostre superióre sub auspiciile generóse ale archiereilorŭ noştri. Dovadă gimnasiile şi internatele din Blaşiu, Beiuşiu, Braşovŭ, Năsĕudŭ şi Bradŭ.

Şi pe tĕrêmulŭ învĕţămêntului poporalŭ putemŭ constata o înaintare îmbucurătóre. In poporŭ s'a stêrnitŭ dorulŭ de a învĕţa. Numai de sĕrmanii noştri dascălĭ este în cele mai multe locurĭ rĕu îngrijitŭ. In astă privinţă ne aşteptă marĭ şi multe datorinţe.

„Părintesculŭ“ guvernŭ şi „bunii“ noştri compatrioţĭ fiindŭ stăpâniţĭ de absurdulŭ lorŭ şovinismŭ de maghiarisare este sciutŭ că ne punŭ multe şi marĭ pedecĭ, însĕ noi cu tenacitatea nóstră ne nisuimŭ a-le delătura şi cu legea în mână a ne apĕra drepturile atacate. Esemplu celŭ mai nou este resoluta ţinută a bravului protopopŭ Berinde. Daună însĕ că în cele mai espuse şi amenințate părţĭ ale românismului ne lipsescŭ în multe locurĭ bărbaţĭ resoluţĭ asemenea lui Berinde.

Cu înfiinţarea numĕróselorŭ institute de creditŭ şi economii, mare parte ne-amŭ emancipatŭ din cătuşele capitalului străinŭ şi suntemŭ în posiţiune de a ne ajuta noi prin noi. De doritŭ este numai ca conducerea institutelorŭ sĕ fiă esactă de o parte, de altă parte sĕ nu le stăpânéscă dorulŭ de înavuţire prea repede.

Progresŭ îmbucurătorŭ s'a făcutŭ pe tĕrêmulŭ diaristicei. Avem foi politice şi beletristice după trebuinţele nóstre destule, cu multŭ zelŭ şi bine redactate, vine rêndulŭ la noi la publiculŭ cetitorŭ a ne face datorinţa faţă cu scriitorii noştri, cari îşĭ împlinescŭ misiunea cu mare abnegaţiune sacrificându-şĭ tóte puterile, jertfindu-se chiar pe ei înşişĭ spre a servi causei naţionale, politice şi culturale.

Aci aflu cu cale a mĕ adresa către mulţĭ dintre fraţii preoţĭ gr. catolicĭ cu întrebările următóre provenite din curată iubire frăţéscă şi anume:

Ţinŭ ei că se unesce cu demnitatea lorŭ şi ca preoţĭ şi ca bărbaţĭ românĭ a primì în casa lorŭ unŭ diarŭ ca „Magyar Allam“, care conţine dearêndu-lŭ cele mai revoltătóre insulte faţă de naţiunea română?

Ţinŭ ei compatibile intenţiunile şoviniste ale lui „Magyar Allam“ cu intenţiunile sfinte ale lorŭ în preţulŭ cărora li se trimite fóia? Şi cum îşĭ împacă ei consciinţa de preotŭ şi de Românŭ suferindŭ sĕ fiă ei şi neamulŭ lorŭ insultaţĭ în casa lorŭ propriă?

Nu sêmţescŭ lipsa şi datorinţa de a curma rĕulŭ acesta batjocoritorŭ prin aceea că pe viitorŭ nu vorŭ primi numita fóiă, ci se vorŭ prenumĕra la una dintre foile nóstre naţionale?

Eu sum convinsŭ că dênşii în consciinţa lorŭ curată îmĭ vorŭ da dreptate, când mĕ adresezŭ frăţesce către ei, şi sperŭ că în viitorŭ rĕulŭ esistentŭ se va curma.

Nu 'mĭ potŭ închipui o stare aşa de sĕracă şi deplorabilă a unui preotŭ, ca sĕ nu fiă în posiţiune a'şĭ procura o fóiă scrisă în limba sa dulce, şi scrisă cu intenţiune şi iubire frăţéscă, celŭ puţinŭ numerii de Duminecă ai „Gazetei“ cu 2 fl. la anŭ.

Cu astă ocasiune nu am numitŭ persóne. Declarŭ însĕ că necurmându-se rĕulŭ eu însu'mĭ pe acei fraţĭ preoţĭ, carĭ vorŭ mai suferi în casa lorŭ onorabilă insulte faţă de ei şi faţă de naţiunea lorŭ îi voiu da în judecata publicului românŭ. Sum convinsŭ că în astă privinţă dorinţa mea va afla rĕsunetŭ la toţĭ fraţii adevĕraţĭ preoţĭ românĭ.

Scumpe amice! Terminŭ epistola asta cu rugarea sĕ binevoeştĭ a dispune la administraţia fóiei ca luândŭ şematismele a mână tuturorŭ preoţilorŭ gr. cat. românĭ din diecesele pe unde se trimite gratisŭ „Magyar Allam“, carĭ nu suntŭ prenumĕraţĭ la „Gazeta Trans.“ sĕ li se expedeze numĕrulŭ, care va conţine interpelarea de mai susŭ, eventualŭ epistola asta. Spre scopulŭ acesta alăturŭ aicĭ 10 fl.

Te rogŭ sĕ faci a se expeda numerii de Duminecă pe $^1/_2$ anŭ la adresa învĕţătorilorŭ, 50 inşĭ notaţĭ în conspectulŭ aci alăturatŭ. Spre scopulŭ acesta alăturŭ aicĭ 50 fl.

Pe aceştĭ învĕţătorĭ îi deoblegŭ în consciinţa lorŭ de Românĭ a aduna în jurulŭ lorŭ în dile de Duminecĭ şi sĕrbătorĭ poporulŭ din comunele lorŭ, ai ceti şi explica fóia şi ai lumina, făcêndu-le printr'asta o petrecere plăcută şi folositóre şi reţinêndu-i dela risipire de timpŭ şi de avere în cârciumele demoralisătóre, aşa stĕrnindu-le dorulŭ de a ceti şi de aşĭ petrece folositorŭ şi nobilŭ vorŭ fi în stare pe viitorŭ a se prenumĕra ei înşişĭ punêndŭ la olaltă mica taxă de 2 fl. la anŭ. — In urmă îţĭ mai trimitŭ preţulŭ pentru 6 exemplare a învĕţătorului de aicĭ şi a 4 micĭ economĭ totŭ din Băsescĭ, carĭ îşĭ plătescŭ ei taxa de câte 1 fl.=5 fl.

Bunulŭ Dumnedeu ne ajute, însĕ se dice: „Ajută-te că şi Dumnedeu îţĭ va ajuta!“

Băsesçĭ, la 17 Aprilie 1889.

George Popŭ.

Revista politică.

Din năuntru. Noulŭ ministru ungurescŭ de justiţiă Desideriu Szilagyi şi noulŭ ministru ungurescŭ de finanţe Wekerle şi-au introdusŭ activitatea ca miniştri prin câte o vorbire către alegĕtorii lorŭ. Ca toţĭ miniştrii, carĭ li-au premersŭ, au promisŭ marea cu sarea.

Szilagyi de pildă a vorbitŭ — se înţelege de ochii streinătăţii — şi de egalitate de dreptŭ, de egalitatea cetăţenilorŭ, de drepturile de libertate politică şi personală, de garantarea libertăţii individuale, despre dreptulŭ de întrunire, de distribuirea uniformă şi imparţială a beneficielorŭ statului; dér în acelaşŭ timpŭ a accentuatŭ *scopurile politicei naţionale unguresci basate pe principii tradiţionale*, dicêndŭ că idea conducĕtóre a tendinţelorŭ politice unguresci a fostŭ şi este o *naţiune politică unitară*, o *Ungariă unitară, unitate culturală*, consciinţa comuniunei şi *simţĕmêntulŭ contopirii*.

Cu alte cuvinte, tu Românule, Sêrbule, Sasule, Slovacule, te vei bucura de egalitate de dreptŭ, de libertate politică, de dreptŭ de întrunire şi te vei împărtăşi deopotrivă de binefacerile statului, decă vei promova scopurile politicei naţionale tradiţionale unguresci, decă vei contribui sĕ fiă o *unică* naţiune în Ardealŭ, Bănatŭ şi Ţéra unguréscă, decă vei căuta sĕ fiă aci o unică cultură ungurésca şi decă te vei contopi în naţiunea ungurésca, cu alte cuvinte *decă te vei face Ungurŭ*.

Astea le sciamŭ noi bine, fără sĕ fi mai venitŭ sĕ ni-le spună ministrulŭ Szilagyi. Numai câtŭ cei dela stăpânire şi agitatorii ungurĭ de pe la diregĕtorii, gazete şi kulturegyleturĭ, au pofte pré marĭ, pe care nicĭ unŭ Românŭ cinstitŭ nu li-le póte împlini, şi de aceea le dicemŭ sĕ-şĭ pună pofta în cuiu. Nicĭ o putere din lume nu va pute face pe Românĭ sĕ se lapede de limba şi naţionalitatea lor românéscă.

Wekerle la rêndu-i a spusŭ, că va face sĕ nu se mai cheltuéscă peste sumele bugetare, va aduce ordine în finanţe, va restabili echilibrulŭ bugetarŭ, va reforma administraţia financiară, va introduce o controlă mai severă. Dér în acelaşŭ timpŭ, spuse că ţinta guvernului e *îmbunĕtăţirea administraţiunei politice, în casŭ de nevoiă printr'o aplicare mai estinsă a administraţiunei de statŭ şi nu a administraţiunei autonome.*

Cu alte cuvinte, se va şterge orĭ ce urmă de administraţiă autonomă, introducêndu-se cea mai muscăléscă centralisare, tocmai precum cere şi Szilagyi, ca funcţionarii administrativĭ sĕ fiă numiţĭ şi nu aleşĭ, şi precum scria deunădile un fişpanŭ într'o fóiă ungurésca, care dicea, că scopurile naţionale unguresci numai printr'o administraţiă de statŭ se póte face, aşa ca fişpanulŭ sĕ fiă scosŭ de sub controlulŭ representanţelorŭ comitatense.

Se va întêmpla dér întocmai ca în

Regelui Louis Filipŭ, silită de nemulţămirea poporului cu dênsulŭ şi cu regimulŭ sĕu, dete semnalulŭ rĕsculării prin întrega Europă, sătulă şi acesta în cele mai multe locurĭ de estravaganţele despotismului de pe tronurĭ.

Eu şi ambii mei amicĭ ne luarămŭ paşapórte, eu sub nume francesŭ, şi plecândŭ la prima jumĕtate a lui Martie din Parisŭ, după vre-o dece dile ajunserămŭ prin Austria pe la frontiera Cornu-luncii în Bucovina, la Baia în Moldova. O scrisóre, ce aveam dela proprietariulŭ Băii, carele se afla la Parisŭ, Prinţulŭ Gr. C., adresată vichilului sĕu dela acéstă moşiă, îi ordona sĕ pună la disposiţiunea mea cai, trăsură şi tóte ce ni-arŭ trebui. Din precauţiune însĕ, dictată de împrejurările mie sciute, nu traserămŭ cu birjarulŭ din Cernăuţĭ până la Curtea din Baia, ci ne oprirămŭ la o crîşmuţă afară de satŭ, de unde apoi eu altminterea sigurŭ, că orĭ şi'n ce chipŭ ne vomŭ ajuta mai departe, îi dedei drumulŭ birjarului, éră noi tus-trei rĕmaserămŭ în crîşmă, într'o odăiţă de peste tinda, în care locuia crîşmarulŭ, unŭ moşŭ românŭ. Dincolo, în propria odaiă a crîşmei, se afla numai unŭ omŭ, cum îmĭ spuse moşulŭ, unŭ omŭ din Baia. Ilŭ rugai decĭ, sĕ'mĭ mijlocéscă pe cineva sĕ mérgă până la curte şi sĕ'mĭ poftéscă pe vechilulŭ B. — ilŭ numii pe nume, ca sĕ credă, că'lŭ chiamă unŭ cunoscutŭ — sĕ vină până la crîşmă. Crîşmarulŭ îmĭ şi aduse pe omulŭ din crîşmă, carele se declară gata de-a merge şi căruia eu spunêndu'i ce sĕ facă, îi dedei aşişĭ înainte unŭ sorocovăţŭ pentru truda sa.

Era într'o di pe la amiadădi. Omulŭ după ce se duse, noi ospĕtarămŭ ceva, ce aveamŭ cu noi şi nu multŭ după aceea, étă-lŭ şi Baloşescu, vechilulŭ principelui Gr. C. Presentându-mi-se, că cine-i şi cum se chiamă, ilŭ salutai şi'i dedei rĕvaşulŭ stăpânului sĕu. Elŭ ilŭ desfăcŭ cu grabă, ilŭ ceti şi uitându-se la noi, mĕ întrebă, că ce poruncescŭ sĕ facă. Ii spusei, că alta nimica, decâtŭ sĕ ne tirmétă o trăsură bună şi cu trei cai. Mai aruncă vechilulŭ o căutătură prin casă, la tovarăşii mei, la gĕmantanele şi armele nóstre, şi dicêndŭ numai „pe locŭ!“ se duse. Tovarăşii mei se culcară pe-o laiţă dea'npicióreie, cu capulŭ pe pledurĭ, éră eu îmĭ făcui o ţigară şi mĕ aşedai pe-o putină din ungheriulŭ odăii.

Trecŭ unŭ cvartŭ de óră, trecură două, trecură trei: trăsura nu vine, deşi curtea nu era departe. Mĕ cuprinse o grijă. Sculai pe tovarăşii mei, carĭ adormiseră acolo pe laiţă, şi le comunicai neliniştea mea, că de atâta vreme trăsura nu vine. Unulŭ din ei dise atuncĭ zîmbindŭ:

—„Póte suntemŭ trădaţĭ?!“

Zîmbii şi eu, dérŭ nu că n'aşŭ fi cugetatŭ la trădare, ci ca sĕ nu dau tovarăşilorŭ ansă la óreşicare frică.

—„Şi decă amŭ şi fi,“ disei eu, „ce e atuncĭ?“

—„Etă!“ rĕspunseră tovarăşii cu sânge rece, arĕtândŭ cu mâna la armele rădimate într'unŭ ungherŭ şi finiră: „D'apoi arme pentru ce avemŭ?!“

—„Ei bine“, diseiu eu, „pentru totŭ casulŭ căutaţi-vĕ decĭ lucrurile, ce vi-sŭ mai de trebuinţă, ca sóle aveţĭ la'ndemână. Luaţĭ ceva merinde— şĭ-apoi pistólele, carabinele vi-sŭ grijite? Căutaţĭ, şi ce-o fi sĕ fie, Dumnedeu cu noi!“

Abia finii vorba şi étă, că şi vedemŭ prin ferestră unŭ ofiţerŭ cu doi orĭ trei soldaţĭ cu puscile cu baionete, carĭ veneau dreptŭ spre crîşmă.

Ca sĕ'mĭ încurajezŭ pe tinerii mei tovaroşĭ, rîsei cu hohotŭ, dér unŭ rîsŭ şi hohotŭ nenaturalŭ şi silitŭ, dicêndŭ: Etă şi „lupus in fabula!“ şi arĕtândŭ cu mâna pe ferestră; déră în gându'mĭ şi îngrijatŭ şi revoltatŭ gândeamŭ: „Ah, mişelŭ şi ticălosŭ de vechilŭ ce eştĭ tu!“....

Aicea trebue sĕ spunŭ, că principele Gr. C., proprietarulŭ Baiei, era pe partea celorŭ carĭ intenţionau şi chibzuiau sĕ scape Moldova de împilatorulŭ şi tiranulŭ Vodă, şi că în hotelulŭ sĕu la Parisŭ ne întâlneamŭ noi Moldovenii regulatŭ, întru a ne sfătui cum şi ce ar fi de făcutŭ, ca sĕ împlinimŭ acelŭ scopŭ. Firesce decĭ, că Sturdza Vodă, pe lângă tóte precauţiunile nóstre, scia deşi nu tocmai tóte amĕnunţirile consultărilorŭ şi lucrărilorŭ nóstre din Parisŭ, dér celŭ puţinŭ pe toţĭ cei carĭ figurau la acele lucrărĭ, prin urmare şi aceea, că principele C., care era persónă însemnată şi valorósă în ţéră şi între boerĭ, îi este antagonistŭ şi duşmanŭ, şi încă pe câtŭ de mare şi înverşunatŭ, pe atâta şi de periculosŭ. De aicea decĭ se póte lesne pricepe, că

provinciile baltice, unde mĕsurĭ de acelașĭ felŭ ia acum stăpânirea ruséscă în interesulŭ rusificării. Nu va trece multŭ și stăpânirea rusĕscă va fi gelósă de cea ungurĕscă.

In bugetulŭ anului viitorŭ vorŭ fi sporite cheltuelile ministerului comunŭ de rĕsboiu pentru armată și marină. De asemenea se vorŭ cere și delegațiunilor nouĕ credite estraordinare pentru scopurĭ militare. Cum vedemŭ, înarmările se continuă mereu. Astea nu suntŭ semne îmbucurătóre pentru bietele popóre, care au ajunsŭ sĕ muncéscă aprópe numai pentru dărĭ și pentru înarmărĭ.

Turburările din Viena pricinuite în sĕrbătorile Pascilorŭ de greva conductorilorŭ și visitiilorŭ dela tramvaiurĭ îșĭ au și ele órecare însemnătate politică. Deși causele care au pricinuitŭ mișcarea suntŭ nemulțămirea acelora cu léfa și cu pré multele óre de lucru, totușĭ furia mulțimii, care s'a alăturatŭ la mișcare, a fostŭ îndreptată în contra jidovilorŭ, prin urmare mișcarea a avutŭ unŭ coloritŭ antisemitŭ. Mișcarea antisemită a luatŭ în timpulŭ din urmă marĭ proporțiunĭ în Viena, mai alesŭ de când cu condamnarea antisemitului Schönerer. Causa e că și în capitala Austriei, ca și în Pesta, pe mâna jidovilorŭ sunt tóte afacerile, ei au influință și la guvernŭ, și peste totŭ în viéța publică. Societatea tranvairilorŭ e de asemenea jidovéscă și face bune trebur̆ în Viena pe când bieții conductorĭ și visitii sunt esploatațĭ, fiindŭ fórte rĕu plătițĭ și pretindĕndu-li-se sĕ lucreze câte 16 óre orĭ și mai multŭ pe di. Poliția și armata au avutŭ multŭ de lucru cu potolirea mișcărei. Au fostŭ bătăi strașnice între mulțime, poliție și armată patru dile de arêndulŭ, de Dumineca până Miercurĭ. Suntŭ mulțĭ rănițĭ și multe arestărĭ s'au făcutŭ.

Din afară. „Corespondance de Pest" primesce din isvorŭ vrednicŭ de credință, cum dice ea, o corespondență din Viena, în care se dice, că afacerile în România începŭ a lua o schimbare care neliniștesce pe guvernulŭ din Viena apoi adauge: „Cabinetulŭ Catargiu nu inspiră încredere și mai alesŭ ministrulŭ de esterne Lahovary e dușmanŭ încarnatŭ alŭ monarchiei austro-ungare. Dela venirea la putere a lui Catargiu s'au întêmplatŭ douĕ incidente fórte neplăcute. Unulŭ e reînceperea certelorŭ la granița ardeleană. Servitorĭ de-ai prințului Ghica, care de altfelŭ e unŭ amicŭ alŭ monarchiei nóstre, au trecutŭ granița, au maltratatŭ pe locuitorii ungurĭ din satŭ (în sĕcuime) și pe organele dregĕtoriei. Nu-i vorbă, Lahovary a promisŭ că va face repede dreptate, dér se scie ce prețuesce asemenea promisiune. Celălaltŭ incidentŭ e retragerea ordinațiunii ce o dase guvernulŭ trecutŭ în contra acelorŭ supușĭ rușĭ, carĭ uneltescŭ în potriva liniștei și păcii României și a țĕrilorŭ vecine. D-lŭ Carpŭ voia sĕ-i isgonéscă din țĕră, ér d-lŭ Catargiu îi lasă sĕ uneltéscă mai departe."

In privința incidentului primŭ „Epoca" scrie: „Ministerul de esterne a cerutŭ dela prefectul Bacăului amĕrunte asupra pretinsei călcărĭ a teritorului austro-ungarŭ, sĕvêrșită de ómenii d-lui Ghica Comănișteanu. Prefectulŭ de Băcău a datŭ informațiunile cerute, din care reese neînsemnătatea absolută a faptului denunțatŭ cu atâta exagerațiune de prefectulŭ din Sibiiu.

Cu privire la alŭ doilea incidentŭ, „Agenția română" declară de *neîntemeiată* scirea despre revocarea ordinului de isgonire a vr'o 7 orĭ 8 agitatorĭ de naționalitate sêrbă, muntenegrénă și rusă. Ministerulŭ Catargiu a declaratŭ, că unŭ statŭ independentŭ e stăpânŭ pe teritoriulŭ sĕu și are dreptŭ a împedeca pe temeiulŭ legilorŭ orĭ-ce uneltirĭ în contra siguranței statului, și că are datorința față cu vecinii sĕi d'a împedeca conspirațiunĭ carĭ țintescŭ a rĕsturna ordinea ce domnesce la ei.

SCIRILE DILEI.

Junii. Unŭ obiceiu de totŭ frumosŭ s'a păstratŭ din timpurĭ străvechĭ la Românii din Scheiulŭ Brașovului, anume obiceiulŭ, ca junii din acéstă parte a orașului sĕ se întrunéscă într'o societate, sĕ'șĭ alégă Vătafŭ, Armașŭ mare, Armașŭ micŭ și Sutașŭ și sĕ'șĭ petrécă împreună sĕrbătorile Pascilorŭ până la Dumineca Tomei. Sĕrbătorile acestea se țînŭ cu scumpĕtate în fie-care anŭ și la ele ia parte aprópe întréga populațiune română din Brașovŭ și o mare parte din populațiunea dimprejurulŭ Brașovului. Și în anulŭ acesta o mare parte din junii din Scheiu s'au constituitŭ în societate, ajutațĭ la suportarea cheltuielilorŭ din venitulŭ fondului junilorŭ înteneiatŭ de rĕposatulŭ Dumitru Ienciovicĭ. Numĕrulŭ lorŭ, pare-ni-se, nu a fostŭ așa de mare ca în alțĭ anĭ, dér acésta are a se atribui în prima linie împrejurărilorŭ nefavorabile materiale, în care se află de o vreme încóce populațiunea brașovénă. Petrecerile se începură în Dumineca Pascilorŭ, când societatea junilorŭ se constitui înaintea protopopului Brașovului d-lŭ Ionŭ Petricŭ. Luni, după umblatulŭ după ouĕ, se ținu joculŭ în grădina de lânga biserica de pe Tocile, numită „grădina lui Țimĕnŭ". Marțĭ se jucă și se aruncă buzduganulŭ la crucea de pe Cóstă. Partea de căpetenie a serbărei se petrecu Miercurĭ, când junii însoțițĭ de o mulțime de publicŭ făcură escursiunea „dintre petri", de unde către séră se întórseră călărĭ, formândŭ unŭ frumosŭ conductŭ. In frunte veniră patru călărețĭ cu patru bradĭ împodobițĭ, apoi musicanții, apoi junii obicĭnuițĭ, „junii cei bĕtrânĭ", apoi curcanii și în sfêrșitŭ junii cei albĭ. Cavalcada se încheia printr'unŭ șirŭ de trăsurĭ destulŭ de mare. Surlașulŭ cu „sfânta surlă", care de obiceiu mergea în fruntea conductului, de astă-dată lipsia, nu scimŭ din ce pricină. Cum amŭ disŭ însĕ, conductulŭ în acestŭ anŭ nu a fostŭ așa de numĕrosŭ ca de obiceiu, ni-s'a spusŭ că mulțĭ tinerĭ reserviștĭ au fostŭ chemațĭ la esercițiile de arme tocmai pe diua de Mercurĭ. Conductulŭ se apropiă de cetate pe ulița Furcóei, se îndreptă spre cimiterulŭ din Grôverĭ și apoi se întórse înapoi prin Ciocracŭ. In Grôverĭ junii erau așteptațĭ de o mare mulțime de ómenĭ atâtŭ Românĭ, câtŭ și Neromânĭ, precum și de musica militară a reg. II de infanteriă, care esecută mai multe marșurĭ. Inaintea d-lui generalŭ *de Pokay* junii se opriră și tênĕrulŭ *G. Lupșanu* ținŭ o vorbire în care mulțămĭ pentru onórea făcută junilorŭ prin participarea musicei militare. — Joi junii îșĭ petrecură la pólele Tâmpei, ér' Vinerĭ jucară în Prundŭ, unde au fostŭ aruncațĭ musicanții înstraiu. Mâne, Duminecă, se sfêrșescŭ petrecerile. — Bine ar fi, când vre-unulŭ din ómenii noștri de carte ar studia originea acestorŭ petrecerĭ, căcĭ de bună sémă unŭ astfelŭ de studiu ar merita interesulŭ generalŭ.

***

Importulŭ lânei și peilorŭ via Neoplanta. Deórece pentru importulŭ lânei de óiă și peilorŭ crude de proveniență bulgară și sêrbéscă nu e necesară o concesiune ministerială deosebită, camera de comerțŭ și industriă din Brașovŭ a rugatŭ pe ministrulŭ ungurescŭ de agricultură, industriă și comerțŭ, ca sĕ anuleze ca nepractică acea dispositiune, în puterea căreia taxele moderate de încărcatŭ pentru transportulŭ lânei țigaiă și peilorŭ crude din Bulgaria și Serbia *via* Neoplanta către stațiunile ardelene se aplică numai la acele transporturĭ, pentru care s'a datŭ încuviințare ministerială de importŭ. Ministrulŭ a și anulatŭ dispositiunea, dér nu și pentru productele brute de proveniență rusĕscă.

***

Nouă cale ferată. Ministrulŭ ungurescŭ de lucrărĭ publice și comunicație a concesŭ lui Frideric Stach din Viena sĕ facă lucrările pregătitóre pentru construirea unei căĭ ferate, care sĕ ducă dela stația Alba-Iulia la Zlatna, sĕ se ramifice dela Șardŭ până la Ighiu și sĕ ducă dela Zlatna până la Valea-Dosului.

***

Recruții honvedĭ, carĭ au fostŭ înrolațĭ în anulŭ trecutŭ, vorŭ trebui sĕ fiă la corpurile lorŭ pe diua de 30 Aprilie n.

***

Tergulŭ de țĕră în Sibiiu. In 23 Aprilie n. s'a începutŭ têrgulŭ de oi; în 29 se începe celŭ de vite cornute și cai, ér în 3 Maiu va fi diua têrgului. Cu acéstă ocasiune va fi și premiarea vitelorŭ de rassă bună menite pentru prăsilă.

***

Societate pe acții pentru comerțulŭ cu lemne s'a formatŭ în Clușiu. Capitalulŭ acțiilorŭ e de 150,000 divisatŭ în 1500 acții de câte 100 fl. Intemeiátorii suntŭ: Banca de creditŭ, societatea de amanetare, societatea casei de economii pe acții, Asociațiunea casei de economii de ajutorare, tóte din Clușiu, deputatulŭ Gabr. Ugron, directorulŭ de bancă Bogdán Karoly, negustorii de lemne David Hora din Budapesta și Albert Polcz din Clușiu, mai mulțĭ proprietarĭ de casă, comercianțĭ. ș. a.

***

Nou oficiu telegraficŭ împreunatŭ cu serviciu postalŭ s'a deschisŭ în Totișŭ (Kékes), comit. Solnocŭ-Dobêca.

***

Cale ferată în Clușiu. Pentru construirea unei căĭ ferate pe stradele Clușiului au înaintatŭ lucrările pregătitóre așa de departe, încâtŭ în curênd se va cere ministerului încuviințare. Calea se va preda comunicațiunei deodată cu noulŭ podŭ de ferŭ.

***

Sinucidere. Ni-se scrie din Abafaia: In 23 Aprilie n. după amédĭ, pe când cei de confesiunea ev. ref. țineu esamenulŭ de véră, poporénulŭ Bartha Andras ev. ref. s'a spêndŭratŭ în casă de grindă.

Serbarea Sântelorŭ Pascĭ în Bucuresci

și a dilei de 8 Aprilie, aniversarea nascerei și a proclamărei de domnitorŭ a M. S. Regelui României.

In séra de Vinerea-Mare, M. S. Regele, însoțitŭ de casa sa civilă și militară, a mersŭ la órele $7^1/_2$ la biserica Mitropoliei, spre a asista la serviciu.

La acéstă serbare au asistatŭ la Mitropolie, la órele $7^1/_4$, d-nii miniștrii, d-nii președințĭ și membri ai corpurilorŭ legiuitóre, carĭ s'au aflatŭ în capitală, înaltele curțĭ de casațiune și de compturĭ, curțile și tribunalele, corpulŭ profesoralŭ, camera de comerciu, funcționarii superiorĭ și d-nii oficerĭ generalĭ și superiorĭ din garnisónă.

Detașamente din diferite corpurĭ ale garnisónei au statŭ înșiruite în curtea

---

Vodă încungiurase moșia Baia cu totŭ felulŭ de precauțiunĭ și veghiărĭ de ale sale, între care și aceea, că'lŭ făcuse unélta sa și pe ticălosulŭ vechilŭ. Lucru, ce lui, ca unui despotŭ omnipotentŭ și bogatŭ, nu'i era greu, remunerândŭ serviciele iudaice, ce cineva i-le făcea, orĭ cu rangurĭ și posturĭ, orĭ cu banĭ jupuițĭ de pe biata țĕră.

Intr'adevĕrŭ: numai ce vĕdui pe unŭ soldatŭ cu pușca la feréstră, éră pe ceilalțĭ ducêndu-se în dosulŭ crîșmei. Fără sĕ fi mai spusŭ eu ceva tovarășilorŭ mei, ei stau deja cu săbiile încinse, cu carabinele'n mânĭ și cu pistólele'n tășcĭ. Oficerulŭ deșchise ușa, pășĭ pragulŭ și intră în odăița, în care ne aflamŭ, și așa de bine ne denunțase Iuda de vechilŭ, că ofițerulŭ așișĭ de pe pragulŭ ușei vru sĕ pășéscă spre ungheriulŭ de-a stânga, în care se aflau rădimate cele trei carabine și săbiile nóstre. Eu însĕ, ca instinctivŭ, îi prevenii și mĕ pusei între carabine și între elŭ.

— „Cine sunteți?" strigă ofițerulŭ.

Eu îi rĕspunsei franțuzesce, că suntemŭ călĕtorĭ și supușĭ francesĭ.

— „Pașaportele!" strigă oficerulŭ de nou ținêndu'șĭ ochii țintă numai la mine. Scosei ântâiu eu pașaportulŭ meu cu nume străinŭ și ca cetățênŭ alŭ republicei francese. Nu multŭ se uită ofițerulŭ în pașaportŭ și'mĭ dise românesce:

„Cu de-aceste umbli — *Mălinesculе*? In numele Măriei Sale sunteți prisonerii mei!"

Va sĕ dică, ofițerulŭ avea signalmentulŭ meu. Atuncea eu nicĭ una nicĭ douĕ, îlŭ înhățai de peptŭ și-lŭ isbii către ușă, déră în pericolulŭ, ce ne amenința, cu o astfel de vehemență, că clémpa cea de lemnŭ a ușei se frânse, ușa se deșchise cu ofițerulŭ și elŭ cădŭ peste pragŭ pe spate la pămêntŭ. Iute apoi se sculă de acolo și, închidêndŭ ușa pe din afară, o propti cu spatele sale și o ținŭ închisă strigândŭ la soldațĭ: „Incóce mĕi!"

Ce sĕ facŭ? Momentulŭ era criticŭ! O pricepură acésta și tovarășii mei, căcĭ înțelesei de pe fața lorŭ; eu însĕ o simțiam îndoitŭ mai penibilŭ: o simțiamŭ și pentru mine și pentru tinerii străinĭ adușĭ cu mine; și nu era nicĭ o cirtă de timpŭ de perdutŭ de a mai gândi multŭ că ce ar fi sĕ facemŭ, ca sĕ n'aibă cei de afară când a întârì ușa, încuindu-ne pe noi înăuntru. Déră și de-amŭ deșchide noi ușa acum cu puterea, ce ne așteptă? Pe locŭ mĕ decisei ce sĕ facŭ. Căutai, ușa era crăpată, de se vedea ceva — ofițerulŭ. Iute apucŭ carabina'mĭ din ungheriu și chibzuindŭ din depărtare la spatele ofițerului, dĕdui focŭ .... Unŭ vaetŭ, o sudalmă grea și o isbire la pămêntŭ fû rĕspunsulŭ.....

— „Aveți deja ce-i mai de trebuință la voi?" întrebai pe tovarășĭ și cu unŭ „allons (sĕ mergemŭ)!" eșirămŭ cu toții afară. Eșițĭ din tinda crâșmei, unde nicĭ nu ne mai uitarămŭ la ofițerulŭ, ce se svêrcolea pe pămêntŭ, vedemŭ doi soldațĭ cu puscile îndreptate spre noi.

„Ce vrețĭ?" le strigŭ eu și tovarășii mei carabinele, éră eu unŭ pistolŭ le și îndreptarămŭ asupra lorŭ. Cătanele vĕdêndu-ne cu atâtea arme și-apoi mai audindu-mĕ vorbindu-le românesce, steteră unŭ picŭ nedumerițĭ, că ce sĕ facă. — „Sĕ nu vĕ pună pĕcatulŭ", le disei eu, „voi sunteți înșelațĭ, vechilulŭ boerescŭ e de vină: vomŭ merge și'lŭ vomŭ învĕța noi, dér voi mergețĭ și căutațĭ de ofițerulŭ."

Bietele cătane făcură cum le disei eu.

Nu se vedea pe nicăiria sufletŭ de omŭ; însĕ ce va pute, ba ce va trebui sĕ urmeze în curênd, îmĭ era învederatŭ. După-ce merserămŭ cu pașĭ repedĭ înainte spre satŭ, stetei puținŭ și uitându-mĕ la tovarășii mei, le disei cu unŭ zîmbetŭ siluitŭ, dér cu inimă plină de amarŭ:

— „Cum se vede, am sfârșitŭ espedițiunea nóstră".

Ei, bieții tinerĭ, se uitară la mine și diseră cu aerŭ tristŭ:

— „Ei, acum déră ce facemŭ?"

Gândii și eu la aceea, că acum ce sĕ facemŭ, dér îmĭ veni în ajutorŭ altă belea. Din spre satŭ, și anume, din spre móră, numai ce vĕdŭ o mulțime de ómenĭ cu topóre, cu hârlețe, cu casmale și cu ochii ațintițĭ spre noi, éră în fruntea lorŭ — vechilulŭ Bălăsescu. — Plinŭ de nĕcazŭ și de veninŭ, cum eram, mi-se mai ridică în inimă și o furiă, de mai că nu sciamŭ de mine. Repede pășii spre ticălosulŭ de trădătorŭ, îndreptai pistolulŭ spre elŭ, dér mișelulŭ făcŭ iute „Stânga'mprejurŭ" și se îndosi printre ómenĭ. Aceștia vĕdêndŭ, că „coconașulŭ„

Mitropoliei în totŭ timpulŭ ceremoniei ocolirei Sântului Epitafŭ.

In Sâmbăta Pascilorŭ, la órele 12 din nópte, M. S. Regele, urmatŭ de casa sa civilă şi militară, escortatŭ de escadronulŭ de gendarmĭ alŭ capitalei, a mersŭ la Mitropolie la Sânta Înviere.

D-nii miniştri, înaltele corpurĭ ale statului, magistraţii şi funcţionarii mai susŭ arătaţĭ au asistatŭ la acéstă serbare.

Liturghia s'a slujitŭ de cătră I. P. S. S. Mitropolitulŭ Primatŭ, încunjuratŭ de înaltulŭ clerŭ. Momentulŭ când I. P. S. S. exclama: *Christosŭ a înviatŭ*, s'a anunţatŭ capitalei prin 101 tunurĭ de pe Délulŭ-Spirei.

Conformŭ vechilorŭ tradiţiunĭ s'a scrisŭ Evanghelia Sântului Ionŭ, pe care M. S. Regele a semnat'o şi s'a învestitŭ la urmă cu sigilulŭ statului.

M. S Regele a luatŭ apoi în mână sânta Cruce, înaintea căreia s'au închinatŭ asistenţii.

La sfârşitulŭ sântei Liturgii s'a celebratŭ unŭ Te-Deum pentru aniversarea ḑilei de 8 Aprilie, atâtŭ în capitală, câtŭ şi în tóte judeţele. Ḑiua de 8 Aprilie e aniversarea nascerei şi a proclamărei Regelui Carolŭ ca Domnŭ alŭ României. In 8 Aprilie a. c. a împlinitŭ M. Sa vêrsta de 50 de anĭ.

In urmă M. S. Regele a binevoitŭ a întruni la Palatŭ, în sala cea mare de mâncare, la dejunŭ, la care a luatŭ parte şi M. S. Regina, pe I. P. S. S. Metropolitulŭ Primatŭ, pe d. preşedinte alŭ consiliului cu dómna, d. preşedinte alŭ senatului, d-nii miniştrii cu dómnele, pe înalţii funcţionarĭ ai statului, pe d-nii oficerĭ generalĭ şi superiorĭ, precum şi pe tóte notabilităţile carĭ au fostŭ faţă la serviciulŭ divinŭ, peste totŭ 100 de persóne.

Inainte de a trece la dejunŭ, d. Lascarŭ Catargiu, preşedintele consiliului, în numele guvernului, a adresatŭ Auguştilorŭ noştri Suveranĭ călduróse felicitărĭ pentru a 50-ea aniversare a nascerei M. S. Regelui, urându-Le fericire şi anĭ îndelungaţĭ pentru prosperitatea ţĕrei şi întărirea dinastiei.

Maiestăţile Lorŭ primiră apoi asemenea şi felicitările tuturorŭ óspeţilorŭ presenţĭ. Fórte simţitorĭ la dovedile de iubire ce Li-se aduceau, Maiestăţile Lorŭ binevoiră a mulţămi cu multă afabilitate. Auguştii suveranĭ, conformŭ vechiului obiceiu, au ciocnitŭ ouĕ roşii cu persónele presinte; ér la órele 3 şi jumĕtate dimineţa, după ce au mai convorbitŭ cu toţĭ óspeţii, S'au retrasŭ în apartamentele Lorŭ.

Duminecă la órele 8 şi jumĕtate séra, unŭ numĕrosŭ publicŭ s'a presentatŭ la Palatŭ cu musica şi torţe, spre a aduce urărĭ Auguştilorŭ suveranĭ cu ocasiunea a 50-a aniversare a nascerei M. S. Regelui.

Maiestăţile Lorŭ se arătară pe balconŭ şi au fostŭ aclamate de numĕrósa mulţime cu strigărĭ entusiaste de: Trăiască Regele! Trăiéscă Regina! Apoi au binevoitŭ a admite în presenţa Lorŭ o delegaţiune a orăşenilorŭ Capitalei compusă din 40 fruntaşĭ, avêndŭ în capŭ pe primarulŭ şi ajutórele sale, precum şi senatorĭ şi deputaţĭ ai Capitalei.

D. primarŭ adresă Maiestăţilorŭ Lorŭ felicitărĭ prin următórele cuvinte:

„Sire! Aceeaşĭ provedinţă, care a salvatŭ naţiunea română de nenorocirile a XV vécurĭ, a făcutŭ sĕ fiţĭ alesŭ ca Suveranŭ acum 23 de anĭ.

„Este o frumósă coincidenţă, că Maiestatea Vóstră sĕ fi fostŭ chiămată a conduce destinele acestei naţiunĭ în aceeaşĭ ḑi corĕspunḑĕtóre, în care aţĭ vĕḑutŭ pentru prima óră lumina, şi ca aḑi sĕ împliniţĭ o vieţă semiseculară pe Tronulŭ ţĕrei, pe care aţĭ făcut'o independentă şi stimată de lume, prin încrederea ce aţĭ avutŭ în virtutea ei, prin propria Vóstră vitejiă, prin devotamentulŭ ce aţĭ sciutŭ inspira întregului poporŭ.

„Acéstă reînviare a drepturilorŭ nóstre străbune o sĕrbătorimŭ aḑĭ în ḑiua Invierei divinului Salvatorŭ cu o deosebită bucuriă, şi de aceea, Sire, am venitŭ sĕ vĕ aducemŭ omagiele Capitalei, la care se asociază toţĭ Românii, şi sĕ vĕ urămŭ ca, pentru înălţarea patriei, sĕ trăiţĭ pentru a sĕrbătorĭ centenarulŭ acestei fericite ḑile, alăturĭ cu Augusta nóstră Regină, podóba mărĕţă a Tronului, şi cu Alteţa Sa Regală principele moştenitorŭ, care este chematŭ a lua parte la lucrările maturului corpŭ şi a se inspira din exemplele ce va găsi în vieţa şi în virtuţile Maiestăţii Vóstre şi ale Maiestăţii Sale Reginei, în trecutulŭ şi însuşirile neamului românescŭ.

„Sĕ trăiţĭ Sire! Trăiéscă Maiestatea Sa Regina! Trăiéscă Alteţa Sa Principele Moştenitorŭ! Trăiască România!"

M. S. Regele, rĕspunḑĕndŭ la aceste urărĭ, în carĭ vede dovedĭ de dragostea şi devotamentulŭ ce poporulŭ are pentru Tronŭ şi Dinastiă, ḑice că împlinindŭ astăḑĭ 50 de anĭ, aprópe jumĕtate din vêrsta Sa a dăruit'o cu dragoste şi cu bucuriă iubitului sĕu poporŭ, care, are speranţa, că va urma a se desvolta şi întări în linişte şi pace. Maiestatea Sa mai adaugă apoi, că în curêndŭ A. S. R. Principele moştenitorŭ va veni în Bucurescĭ, spre a se stabili pe lângă Maiestăţile Lorŭ.

După ce mai convorbiră încă câtva timpŭ, cu obicinuita lorŭ afabilitate, cu persónele presinte, Maiestăţile Lorŭ S'au retrasŭ în apartamentele Lorŭ.

Vinerea mare ţinută a fostŭ de doliu, adecă pentru d-nii civilĭ: fracŭ, cravată şi mănuşĭ negre; decoraţiunĭ: marele crucĭ fără cordonŭ. Militarii: mare ţinută; decoraţiunĭ: marile crucĭ fără cordonŭ.

Sâmbăta mare ţinuta a fostŭ: fracŭ cravată şi mănuşĭ albe; decoraţiunile în formă reglementară.

Militarii: mare ţinută de ceremoniă.

TELEGRAMELE „GAZ. TRANS"

(Serviciulŭ biuroului de coresp. din Pesta)

Berlinŭ, 27 Aprilie. „Kreuzzeitung" enunţă, că în privinţa călĕtoriei Ţarului Rusiei la Berlinŭ nu e hotărîtŭ nimicŭ definitivŭ. — Preotulŭ Stöcker a primitŭ din partea consiliului superiorŭ bisericescŭ o dojenire fórte aspră.

Parisŭ, 27 Aprilie. Se desminte scirea, că guvernulŭ francezŭ ar fi datŭ Vaticanului vr'o promisiune în privinţa restabilirii puterii lumescĭ a Papei.

Bucurescĭ, 27 Aprilie. Zankov a plecatŭ la Turnu-Severinŭ, pentru ca sĕ se întórcă în Bulgaria.

Viena, 27 Aprilie. Calamitatea cu greva dela tramvaiu s'a terminatŭ acum cu totulŭ. In timpulŭ grevei au fostŭ arestaţĭ 460 de inşĭ, ér răniţĭ 206.

EDUCAŢIUNE.

Cum trebue sĕ fie crescerea,

ce părinţii o dau copiilorŭ, pentru ca şcóla sĕ-şĭ ajungă mai cu înlesnire înaltulŭ ei scopŭ.

Motto: Copiiĭ bunĭ suntu bucuria părinţilorŭ, temelia şcólei şi fala şi nădejdea îndreptăţită a nemului lorŭ.

(Urmare.)

Ca fiiĭ lui moşŭ Mărtin vorŭ păţi toţĭ fiiĭ acelorŭ părinţĭ, carĭ n'au cumpĕtŭ la vorbă, la gândŭ şi la dorinţe, carĭ în golătatea sufletului lorŭ nu cunoscŭ altă fericire mai mare decâtŭ *a'şĭ bate jocŭ de sĕrăcia altora şi a se umfla cu bogăţia lorŭ ca brósca din fabulă.*

Când amŭ sta sĕ cercetămŭ, din ce felŭ de familii au rĕsăritŭ cei mai bunĭ şi cei mai harnicĭ şcolarĭ, amŭ afla de sigurŭ, că mai rarŭ din casele bogaţilorŭ, ci cei mai mulţĭ din clasa ómenilorŭ de mijlocŭ.

Causa e fórte firéscă şi simplă.

E, că biatulŭ sĕracŭ n'are pe ce se răḑima decâtŭ numai pe hărnicia sufletului sĕu, pe timpŭ ce fiiĭ bogaţilorŭ plinĭ de deşertăciune se raḑimă pe averea părinţilorŭ, la care ei n'au muncitŭ şi pe care ei o primescŭ d'a gata, fără trudă şi ostenélă şi fără a o sci preţui după adevĕrŭ.

Mai e apoi încă o pricină, pentru care fiiĭ bogaţilorŭ închipuiţĭ se facŭ ómenĭ de nimicŭ.

Ei suntŭ învĕţaţĭ de micĭ copii sĕ aibă mereu banĭ mulţĭ pe mână.

Unde'şĭ uită tata, acolo'i aduce mama aminte, sĕu o face dênsa pe furişŭ, fără scirea tatii, şi cu mână darnică umple busunarele fiului sĕu.

Nicĭ nu le trece prin minte, *că banulŭ în mâna băiatului e unŭ mijlocŭ de deplină stricăciune.*

Adevĕrulŭ însĕ e, că *banulŭ îlŭ face distrasŭ, cu gândurile împărţite la felurite lucrurĭ, după care'i fugiră ochii preste ḑi.*

Banulŭ îlŭ face sĕ'şĭ uite de şcólă şi de datoriile, ce 'i le impune şcóla.

Banulŭ îlŭ face sĕ despreţuéscă şi sĕ urască cartea şi învĕţăturile din carte.

Banulŭ îlŭ face sĕ preţuiască lustrulŭ deşertŭ

Banulŭ îlŭ face deşertŭ de simţirĭ nobile şi cu capulŭ golŭ de gândirĭ înţelepte.

Banulŭ îi pune băiatului în mână o mulţime de mijlóce de stricăciune.

Banulŭ îlŭ face sĕ'şĭ uite de părinţĭ, de legăturile sfinte între olaltă, îlŭ face sĕ fiă neascultătorŭ de sfaturile şi poveţele lorŭ părintescĭ, sĕ fiă cu inima rece şi nesimţitóre cătră dênşii.

Banulŭ în sfîrşitŭ îlŭ aruncă în prăpastia peirei lui trupescĭ şi sufletescĭ.

Cu banii, ce-i veţĭ da copiilorŭ, îi veţĭ înstrĕina dela inima Vóstră.

Ei Vĕ vorŭ iubi numai pentru banĭ şi câtŭ timpŭ le daţĭ banĭ.

Numai odată de nu le veţĭ da, vorŭ începe a Vĕ uri.

Multe esemple am înaintea ochilorŭ, când Vĕ vorbescŭ astfelŭ.

Am vĕḑutŭ băeţĭ, carĭ le spuneau părinţilorŭ în faţă, că ei nu învaţă, că nu vorŭ sĕ înveţe, find-că nu le dau banĭ pe mână.

Gândiţi-Vĕ, ce rĕu le faceţĭ băeţilorŭ Voştri în chipulŭ acesta, gândiţi-Vĕ ce rĕu Vĕ faceţĭ chiar Vouĕ inşi-vĕ.

Vouĕ Vĕ amărîţĭ ḑilele, ĕră pe copiii Voştri îi stricaţĭ cu desĕvêrşire.

Ce au ei trebuinţă de banĭ, când acasă au totŭ ce le trebue?

Depărtaţĭ din casele Vóstre rĕulŭ obiceiu de a da băeţilorŭ la ḑile marĭ, la sĕrbătorĭ, la ḑiua numelui etc. banĭ ca darurĭ.

Daţi-le mai bine o carte bună, o carte cu chipurĭ, unŭ bricegŭ, unŭ compasŭ; lucrurĭ potrivite cu trebuinţele lorŭ, cu vêrsta şi cu vredniciile lorŭ.

Sĕ mĕ credeţĭ, că le faceţĭ multŭ mai mare bucuriă cu astfelŭ de lucrurĭ, decâtŭ cu banĭ. Banii îi prăpădescŭ, ĕră lucrurile

---

are frică de noi, numai ce'i vĕḑŭ, că facŭ ca şi dênsulŭ şi totŭ cu elŭ în frunte o iau la fugă înapoi pe drumulŭ pe care veniseră.

„Ce-i *acum* de făcutŭ!" cugetam eu în mine. Mĕ uitai îndĕrătŭ, de n'ar fi sĕ ne'ntorcemŭ spre Cornu-luncii sĕu cumva măcar pe lângă ea, spre Bucovina, şi vĕḑui unŭ soldatŭ din cei dela crîşmă, alergêndŭ într'acolo, ĕră altulŭ pe şosea în josŭ spre Fălticenĭ. Nu puteam decĭ fi nicĭ unŭ picŭ la îndoială, că ce scopŭ, orĭ decă ofiţerulŭ era viu, ce poruncă aveau soldaţii, căcĭ sciam, că la Cornu-luncii şi la Fălticenĭ se află soldaţĭ mai mulţĭ şi la Fălticenĭ încă şi deregĕtoriă judeţénă şi orăşenéscă cu poliţai, panţirĭ şi alţĭ slujbaşĭ pedestri şi călăreţĭ. A mai gândi decĭ multŭ, nu era timpŭ, situaţiunea ne era fatală!

Dreptŭ în faţa nóstră spre Vestŭ vedeamŭ, în ceva depărtare, munţĭ şi pădure. Mai gândii în mine: „Ce-a da Dumneḑeu, aceea va fi"! şi-apoi ḑisei consoţilorŭ mei:

— „Aidemŭ curênd, sĕ ajungemŭ colo în codru, că pe aice nu-i de zăbovitŭ multŭ!"

Ne duserămŭ, dér ce avurămŭ de aicĭ înainte a suferi şi a trage, nu potŭ descrie şi nicĭ nu-i de descrisŭ! Patru ḑile şi patru nopţĭ cu merindea maică numai pe o ḑi, ce o avurămŭ în taşcele nóstre, prin pădure, peste butucării, ba coborîndŭ în abisurĭ, ba urcândŭ pe ripĭ ......

Din copilăria mea, ce o petrecusem în satulŭ meu natalŭ, Valea-sacă, aprópe de Cornu-luncii, îmĭ adusei aminte, că în direcţiune spre Vestŭ, încătrău mergeamŭ şi de unde se cobora părîulŭ Suha, este hotarulŭ Moldovei spre Ardélŭ. A patra ḑi ajunserămŭ la rîu, nu putŭ fi altulŭ, decâtŭ Bistriţa. Spre norocirea nóstră aflarămŭ nisce plute de bârne priponite de malulŭ de dincóce alŭ rîului, deslegarămŭ una şi trecurămŭ dincolo, priponindu-o acolo éră. Tovarăşii mei slăbiseră — mergeamŭ în popasurĭ scurte — ne urcarămŭ pe unŭ munte, tovarăşii mei Parisienĭ nu mai puteau de obosélă şi de fóme, căcĭ merindea ni-se sfîrşise de alaltă-séră şi erĭ trăirămŭ numai cu leurdă (aiu sĕlbaticŭ) şi apă. Eu încă ceva mĕ mai ţineamŭ — duceamŭ decĭ pe câte unulŭ din tovarăşii mei în spate şi apoi mĕ'ntorceamŭ de duceamŭ pe celălaltŭ.

Mĕ aflamŭ aprópe sĕ'mĭ perdŭ şi eu ultimele puterĭ, dér nu numai puterile, ci şi mintea, cugetândŭ la situaţiunea'mĭ estremŭ de primejdiósă, în care mĕ aflam.... Incordându'mĭ încă odată ultimele mele puterĭ, adusei pe ambii consoţĭ până la culmea muntelui, la care suia o cărare şi pe care cu cea mai mare greutate ajungêndŭ vĕḑui unŭ plaiu, ce ducea pe crésta muntelui şi în susŭ şi în josŭ. Mĕ uitŭ, vĕḑŭ mai la délŭ unŭ stâlpŭ vĕpsitŭ negru-galbenŭ, era marginea Ardélului!

Tovarăşii mei, slăbiţĭ de totŭ, se păreau ca 'n agoniă! Unulŭ era întinsŭ pe pămêntŭ, ĕră altulŭ cuprinse piciórele mele şi'şĭ răḑimase — sarbĕdŭ şi cu ochii închişĭ — capulŭ de genunchii mei. — — — Mĕ răḑimai şi eu pe carabina mea şi mĕ uitai în josŭ spre Ostŭ la biata Moldovă.... O durere nespusă mĕ cuprinse şi'mĭ frĕmênta întregŭ sufletulŭ meu...!*)

Câtŭ voiu fi stĕtutŭ eu aşa, perdutŭ în gândurĭ de cele mai sfăşietóre, nu sciu; déră deodată numai audŭ aprópe de mine unŭ: „Norocŭ domnilorŭ!" Tresarŭ, mĕ uitŭ, era unŭ Românŭ ardeleanŭ cu puşca la umĕrŭ! — Cum aşŭ ḑice, ca lui Dumneḑeu îi spusei nĕcazulŭ meu... Ne dete bunulŭ Românŭ merindea sa totă, ne conduse până la satulŭ sĕu Holu şi de acolo merserămŭ cu o căruţă la Borsecŭ. Dela Borsecŭ, la Cluşiu şi deacolo la Parisŭ.

Iraclie Porumbescu.

*) Momentulŭ acesta îlŭ fixă principele Alecu Moruzzi cu colorĭ de oleu într'unŭ tablou mare, aprópe de unŭ metru de înaltŭ şi forte cu grijă lucratŭ: tustrele persóne, *portreturĭ.* Junii Francesĭ în posiţiunea-le, cum i-am descrisŭ, şi cu faţa-le sferşită. Loculŭ e sprînceana unui munte înaltŭ. In josŭ spre Ostŭ, intr'o perspectivă de totŭ artificiósă, se pricepe într'o depărtare, ce se rĕsface în aerŭ — Iaşulŭ; éră la spatele chipurilorŭ, munţĭ, braḑĭ şi pădure întunecósă. *In faţa lui Mălinescu se vede tótă durerea sufletului sĕu!* — Acestŭ tablou interesantŭ şi preţiosŭ eu l'am vĕḑutŭ, şi audŭ că se află la cineva în Moldova.

acestea le rĕmânŭ multŭ timpŭ ca dulcĭ aducerĭ aminte.

Darurile în banĭ vedescŭ pe de altă parte unŭ sufletŭ mărginitŭ; ele suntŭ unŭ semnŭ invederatŭ alŭ unorŭ părinţĭ lipsiţĭ de adevĕrata cultură.

Ca sĕ nu fie ispitiţĭ a-le umbla gândurile după banĭ şi după lucrurĭ netrebnice, deprindeţĭ pe băieţĭ de timpuriu la o vieţă simplă în tóte: în mâncare, în haine şi dorinţe.

Şi de aţĭ fi încă odată aşa de cu avere, precum sunteţĭ, faceţi-o acésta.

Când vorŭ fi marĭ, copiiĭ Voştri Vĕ vorŭ binecuvênta, că i-aţĭ deprinsŭ la o viaţă simplă.

Viaţa simplă e cea mai bună. Ea îĭ apĕră pe băeţĭ de o mulţime de gusturĭ stricăcióse.

Cine are trebuinţe mai puţine, e mai aprópe de Dumnedeu. Lucru prea firescŭ, căcĭ inima lui nu se corupe şi sufletul luĭ rĕmâne tefĕrŭ. Elŭ se inspiră de totŭ ce e măreţŭ şi nobilŭ, plăcutŭ lui Dumnedeu şi ómenilorŭ.

De Vĕ iubiţĭ decĭ copiiĭ, deprindeţi-i de timpuriu la o vieţă simplă.

Sĕ mĕ credeţĭ, că alte némurĭ, mai cu minte decâtŭ noi, de multŭ au începutŭ a practica acéstă virtute, care e isvorulŭ multorŭ altorŭ virtuţĭ laudabile, şi fiiĭ lorŭ suntŭ ómenĭ harnicĭ şi fericiţĭ.

Am cunoscutŭ la alte naţii fiĭ de milionarĭ cu capitale enorme, trăindŭ fórte simplu, póte mai simplu decâtŭ mulţĭ fii de ai némului nostru, ai cărorŭ părinţĭ n'au nicĭ a suta parte din veniturile grase ale acelorŭ strĕinĭ.

Eramŭ în oraşulŭ X. Şedeamŭ la masă într'unŭ restaurantŭ de mâna a doua sĕu a treia, după cum ne erta punga. Eramŭ vre o 12 persóne la masă. Dupăce ni-se servì supa, étă că intră în sala unde mâncamŭ, unŭ flăcăuaşŭ, care după hainele sale părea că e unŭ omŭ de rêndŭ. In adevĕrŭ însĕ elŭ era fiulŭ unui bancherŭ fórte bogatŭ, care avea veniturĭ de sute de mii de florinĭ. Se rugă cu politeţă sĕ 'i se dea voe a mânca la masa nóstră.

Pe când mâncamŭ, unulŭ dintre óspeţĭ, mai bunŭ de gură, şi care cunoscea bine pe celŭ ce venise, cine era, 'lŭ întrebă glumindŭ: „Mĕ mirŭ, D-le, că venişĭ la masa calicilor, D-ta, fiul bancheruluĭ X!"

„N'are sĕ te prindă nicĭ o mirare," rĕspunse elŭ. „Am fostŭ în strada Y, unde am avutŭ nisce afacerĭ, şi făcêndu-mi-se fóme, şi fiindŭ departe până acasă la părinţĭ, am intratŭ aicĭ sĕ mănâncŭ cu D-vóstrĕ!" „Şi apoi ce? Nu cumva sunt eu mai bunŭ decâtŭ D-vóstrĕ? Ce are a face averea tatălui meu? Intre mine şi între D-vóstrĕ nu găsescŭ nicĭ cea mai mică deosebire. Şi traiulŭ meu sĕ nu socotiţĭ, că se deosibesce multŭ de alŭ D-vóstrĕ. Am fostŭ dedatŭ, de când eram micŭ, sĕ mĕ mulţumescŭ cu mâncărĭ câtŭ se póte de simple. Rareorĭ mâncămŭ noi acasă la părinţĭ mai deosibitŭ, decâtŭ cum mâncaţĭ D-vóstrĕ. Uneorĭ însĕ se întêmplă, că nu mâncămŭ nicĭ aşa ca D-vóstrĕ. Mai cu sémă când avemŭ multŭ de lucru, ceea ce se întêmplă desŭ, şi 'mi-e fóme, atuncĭ iau o bucată de pâne şi puţină brânză sĕu carne afumată şi mănâncŭ primblându-mĕ în susŭ şi în josŭ prin cantórŭ. Aşa am fostŭ învĕţatŭ de micŭ copilŭ, aşa vrĕu sĕ trăescŭ în tótă vieţa mea. Mâncarea simplă e cea mai bună şi cea mia sănĕtósă." (Va urma)

Esemple de iubire către părinţĭ.*)

Tabacherea de aurŭ.

Unŭ colonelŭ arĕtă odată oficerilorŭ sĕi, carĭ mâncau la masă la dênsulŭ, o tabacheră nouă fórte frumósă de aurŭ. Fiă-care o lua în mână, se uita la ea cu plăcere şi se mira de frumseţia ei. După câtva timpŭ colonelulŭ, voindŭ sĕ ia unŭ tăbacŭ, o căută prin tóte busunarele şi negăsindu-o, dise: „Ia vedeţĭ, domnii mei, nu cumva vre-unulŭ din d-vóstră a băgatŭ din greşélă tabacherea în busunarulŭ sĕu?" — Toţĭ se ridicară şi-şĭ întórseră căptuşala dela busunarŭ, dĕră tabacherea nicăirĭ. Numai unulŭ, care se părea tare schimbatŭ la faţă, dise cu sfială: „Eu nu-mĭ întorcŭ căptuşala dela busunarulŭ meu, vĕ mărturisescŭ însĕ, pe cuvêntulŭ meu de onóre, că tabacherea nu este la mine." Oficerii fiă-care se depărtară clătinândŭ din capŭ, şi fiăcare credea, că elŭ e hoţulŭ.

In diua următóre colonelulŭ ilŭ chemă la sine şi-i dise: „S'a aflatŭ tabacherea. Unulŭ din busunarele mele se descosese şi tabacherea căduse printre căptuşală. Dĕră spune-mĭ, rogu-te, pentru ce n'ai vrutŭ sĕ arăţĭ busunarulŭ d-tale, precum a făcutŭ ceilalţĭ oficerĭ?" Şi dênsulŭ dise: „Numai singurŭ d-tale, d-le colonelŭ, vreau sĕ'ţĭ arĕtŭ cu plăcere causa, pentru care am urmatŭ astfelŭ. Părinţii mei suntŭ fórte sĕracĭ. Pentru aceea jumĕtate din léfa mea o dau lorŭ şi eu nu mănâncŭ la prândŭ decâtŭ numai bucate rĕcĭ: o bucăţică de slănină sĕu de brânză cu pâne négră. Când am venitŭ la d-ta la masă, eu îmĭ aveam deja prândulŭ în busunarŭ, — şi mĭ-ar fi fost fórte ruşine, decă întorcêndu-mĭ busunarulŭ, ar fi cădutŭ din elŭ bucăţica de pâne négră cu slănină şi brânză.

Colonelulŭ dise mişcatŭ: „Eştĭ unŭ fiu bunŭ şi bravŭ! Pentru ca sĕ poţĭ ajuta mai cu uşurinţă pe părinţĭ, vei sci, că de adĭ încolo ai sĕ prândescĭ în fiecare di la mine." Apoi 'lŭ conduse în sala de mâncare, unde se aflau adunaţĭ toţĭ oficerii, şi înaintea tuturorŭ îĭ dărui tabacherea de aurŭ ca unŭ semnŭ invederatŭ alŭ stimei sale.

*
* *

Unŭ ajutorŭ câtŭ de micŭ din partea copiilorŭ îndulcesce traiulŭ vieţii şi măresce bucuria şi desfătarea sufletului lorŭ.

Sergentulŭ sĕu fiulŭ adevĕratŭ şi nobilŭ.

Unŭ tată şi unŭ fiu se aflau amêndoi la aceeaşĭ companiă, tata ca soldatŭ de rêndŭ şi fiulŭ ca sergentŭ. Fiindŭ odată regimentulŭ întregŭ la esercitii, generalulŭ observă, când comandă „focŭ", o greşélă mare la compania numită. Elŭ se duse iute dreptŭ la sergentŭ şi'lŭ întrebă nĕcăjitŭ cine a comisŭ o greşélă atâtŭ de mare. Sergentulŭ tăcea. „Dĕră nu scii vorbi?" ilŭ întrebă generalulŭ, „iţĭ voiu deschide eu gura." Şi îndată puruncĭ sĕ-i dea douĕdecĭ de beţe. In momentulŭ acesta se lupta unŭ soldatŭ cu sine şi era tocmai sĕ iasă din rêndŭ sĕ vină către generalŭ, dĕră sergentulŭ'i făcŭ sĕmnŭ sĕ rĕmână la locŭ. După ce sergentulŭ îşĭ luă pedépsa,'lŭ întrebă generalulŭ: „Acum sci-vei a̦ tădată vorbì, când vei mai fi întrebatŭ?" — „De sigurŭ, şi şi de astă-dată n'aşŭ fi tăcutŭ, decă vinovatulŭ n'ar fi fostŭ chiar tatălŭ meu, care n'a fostŭ nicĭ-odată pedepsitŭ până acuma." Generalulŭ se uită lungŭ la sergentŭ, apoi dete pintenĭ calului şi se duse fără a dice unŭ cuvêntŭ; dĕr în diua viitóre 'lŭ chemă pe sergentŭ la sine, ilŭ făcŭ oficerŭ şi'i spuse, că bătrânulŭ sĕu tată va fi chiar astădĭ lăsatŭ acasă cu pensiune îndoită.

Ce-a fostŭ în stare sĕ facă pentru mamă sa unŭ copilŭ de 5 anĭ.

Unŭ preotŭ din Iaşĭ chiămă le sine trei copii ai unui parochianŭ alŭ sĕu fórte sĕracŭ pentru a-le da nisce haine de pomană: era unŭ frigŭ infricoşatŭ şi micuţii copii erau îngheţaţĭ de frigŭ. Bunulŭ părinte le dise sĕ se apropie de cuptorŭ, sĕ se încăldéscă, ş'apoi elŭ le dete la fie-care pâne şi puţină carne. Cei mai mărişorĭ mâncară porţiunea lorŭ cu mare poftă; alŭ treilea însĕ se uita la partea sa cu unŭ aerŭ de mulţămire deplină, dĕră fără a gusta dintrênsa. „Ce! băete, dise părintele uimitŭ, tu nu mănâncĭ?

— Nu, părinte, rĕspunse băeţelulŭ, nu, vrĕu sĕ-mĭ păstrezŭ pânea şi carnea mea pentru mama, care e bolnavă.

— Mănâncă, scumpulŭ meu copilŭ, mănâncă, voiu îngriji eu şi pentru mama-ta. — „Nu, nu potŭ mânca, vrĕu sĕ ducŭ pânea şi carnea acasă, pentru-că mama e bolnavă". Şi dicêndŭ acestea ochii copilului se umplură de lacrimĭ. „Mamă-ta, micuţule, îşĭ va căpĕta şi ea partea sa, mănâncă, nu mai fii îngrijatŭ, mănâncă că-ţĭ va fi fóme. — Da, 'mi-e fóme; însĕ mama e bolnavă.

— Ei bine, ţine, aicea e pânea şi carnea, care o vei duce mamei tale acuma mănâncă ce ţĭ-am datŭţie". Copilulŭ s'apucă şi mâncă, dĕră numai pânea gólă, dicêndŭ: „carnea o păstrezŭ pentru mama".

*) Materialŭ de folositŭ în şcólă şi familiă.

ECONOMIĂ.

Resădirea pomilorŭ în locŭ stabilŭ.

(Urmare din Nro. 81 alŭ „Gaz. Trans".)

Pomii altuiţĭ, după ce au ajunsŭ grosimea degetului celui mare şi înălţimea unui statŭ de omŭ, trebue mutaţĭ la loculŭ unde voimŭ a-i avè pe veciă. De sine se înţelege, că până ajungŭ mărimea şi grosimea aceea, îi plivimŭ şi îi săpămŭ de mai multe orĭ în fiecare véră, ér primăverile le ciuntămŭ orĭ ce crenguţă ar eşi din rădĕcine orĭ din josŭ de altóiă, ba chiar nicĭ pe altóiă nu lăsămŭ tóte crengile ce ar eşi, ci numai 3—4 la vêrfŭ şi acelea le retezămŭ pe o formă de lungĭ, carĭ apoi formézĕ coróna pomului. Trunchiulŭ sub coronă trebue sĕ-lŭ cultivămŭ sĕ fie oblu, netedŭ şi dreptŭ.

Până amŭ crescutŭ pomii în pomăriă, ne cultivămŭ şi grădina unde voimŭ a-i aşeda de vecĭ. Grădina, adecă, de a fostŭ de iérbă o spargemŭ cu plugulŭ şi sĕmĕnămŭ în ea totŭ plante de sapă, cucuruzŭ, napĭ, baraboi etc. Pomii apoi îi rĕsădimŭ tómna. Étă cum:

După ce amŭ culesŭ plantele din grădina bine îngrădită, o curăţimŭ bine de rĕmăşiţele plantelorŭ şi o grăpămŭ bine ca sĕ rĕmână netedă. Ba putemŭ chiar sĕ o arămŭ, sĕmĕnămŭ cu sécară şi apoi sĕ o grăpămŭ. După aceea ne facemŭ o lécă de planŭ sĕ vedemŭ câte rêndurĭ de pomĭ au locŭ în grădina nóstră? Decă ni-amŭ făcutŭ socotéla, şi aflămŭ că d. e. avemŭ locŭ de 12 rêndurĭ de pomĭ de-a-lungulŭ grădinei, atuncĭ ne facemŭ planulŭ pe o hârtie orĭ pe o tăbliţă de a copiilorŭ în modulŭ următorŭ:

p=prunŭ	c	a	g	a	g	a	g	a	g	a	g	a	g	a	co
n=nucŭ	a	n	prs	pĕ	prs	m	prs	p	prs	m	prs	pĕ	p	n	a
c=cereşŭ	g	p	pe	p	m	p	pĕ	p	m	p	pe	p	m	p	g
v=visinu	a	c	p	m	p	pĕ	p	m	pĕ	p	m	p	p	c	a
m=mĕrŭ	g	p	m	p	pĕ	p	m	p	pĕ	p	m	p	pĕ	p	g
pe=pĕrŭ	a	v	p	pė	p	m	p	pe	p	m	p	pe	p	v	a
prs=persec	g	p	m	p	pĕ	p	m	p	pe	pr	m	p	pĕ	p	g
g=gutuiu	a	n	p	m	p	pĕ	p	m	p	pė	p	m	p	n	a
a=alunŭ	g	p	m	p	pĕ	p	m	p	pĕ	p	m	p	pĕ	p	g
co=[illegible]nŭ	co	a	g	a	g	a	g	a	g	a	g	a	g	a	co

Punctele la figurĭ ni-le punemŭ totŭ la 2 stânjinĭ (4 metri) unulŭ de altulŭ şi ni-le socotimŭ după cum le vedemŭ în figura alăturată, ca sĕ vie pusŭ totŭ unŭ pomŭ mare şi unulŭ micŭ, unulŭ de vieţă lungă, altulŭ care se trece mai iute, d. e. în celea patru cornurĭ de grădină amŭ avè patru cornĭ, apoi giurŭ împregiurŭ pe lângă gardŭ totŭ unŭ alunŭ şi unŭ gutuiu; după aceea, giurŭ împrejurŭ, la 2 stânginĭ în lăuntru gardului, totŭ unŭ nucŭ, unŭ prunŭ, unŭ cereşŭ, unŭ prunŭ, unŭ vişinŭ, prunŭ, unŭ nucŭ şi ér prunŭ. In faţa de către rĕsăritŭ şi miadă di amŭ pute pune şi piersecĭ. In celelalte rêndurĭ apoi vine: unŭ mĕrŭ, unŭ prunŭ, unŭ pĕrŭ, şi totŭ aşa sĕ se repeţéscă, ca unŭ pomŭ mare: mĕrŭ, pĕrŭ, cereşŭ, vişinŭ, nucŭ, sĕ nu se vie lângă altŭ pomŭ mare şi trainicŭ, ci lângă de cei micĭ, carĭ de regulă şi trăiescŭ mai puţinŭ, încâtŭ chiar când cei marĭ prindŭ a produce mai bine, atuncĭ ei se uscă, că şĭ-au trăitŭ traiulŭ. După cum ni-amŭ făcutŭ socotéla pe planŭ, aşa o facemŭ şi în grădină; întindemŭ frumosŭ o sfóră de grădinăritŭ, orĭ de nu avemŭ, intindemŭ altă sfóră şi totŭ la distanţă de doi stânjinĭ punem unŭ parŭ, până păruimŭ tótă grădina, adecă punemŭ semne unde sĕ vină puşĭ pomii. După aceea săpămŭ grópele, cam până în genunchĭ de afunde, şi de largĭ ca o rotilă de plugŭ şi în mijloculŭ fiăcăreĭ grópe batemŭ unŭ parŭ bunŭ ca de unŭ stânjinŭ de lungŭ. După-ce şi acestŭ lucru e gata, ne apucămŭ şi sădimŭ pomii, pe carĭ i-amŭ scosŭ cu mare băgare de sémă din şcóla de altoitŭ ca sĕ nu le stricămŭ rădĕcinile. Fiecare pomŭ ilŭ punemŭ lângă parŭ şi tragemŭ pămêntŭ pe rădĕcinĭ şi adecă pămêntŭ bunŭ, care a fostŭ lucratŭ; mai bine e decă pămêntulŭ, care a fostŭ în gura grópei, ilŭ punemŭ acum în fundŭ, şi celŭ ce fù în fundŭ se devină deasupra. Până a nu pune pomulŭ îi căutămŭ rădĕcinile celea ce ar fi sdrucite, le tăiemŭ frumosŭ şi netedimŭ bine; cele prea lungĭ încă le ciuntămŭ. Rĕsărindŭ pomulŭ, totŭ tragemŭ câte o sapă de pămêntŭ pe rădĕcinĭ şi scuturăm apoi pomulŭ, ca sĕ-i între pămêntŭ pe lângă tóte rădĕcinile. După ce grópa e plină de pămêntŭ, apăsămŭ pămêntulŭ binişorŭ şi legămŭ pomulŭ de parulŭ lui crucişŭ cu o legătură de papură orĭ de scórţă de teiu, dér aşa, ca sĕ nu fiă strînsŭ lângă parŭ. Făcêndŭ cu toţĭ pomii aşa — pomăria nĭ-ar fi gata. De aci încolo puţinŭ lucru mai avemŭ cu ea, numai primăvéra mai săpămŭ şi pulverisămŭ pămêntulŭ pe lângă pomĭ, ca cu atâtŭ mai bine sĕ pótă străbate la rădĕcinĭ umedélile nutritóre. Până suntŭ pomii micĭ e bine sĕ cultivămŭ între ei plante de sapă: curechiu, cucuruzŭ, napĭ etc. că lucrândŭ pămêntulŭ, ajutămŭ totodată şi pomilorŭ. După ce pomii au crescutŭ marĭ încâtŭ facŭ umbră de nu mai putemŭ cultiva nimicŭ printre ei, lăsămŭ sĕ crésca iérba, dér în giurulŭ trupinelorŭ totŭ trebue sĕ rupemŭ ţelina în tótă primăvéra. Totŭ primăvéra-i curăţimŭ şi de crengile uscate orĭ de celea ce ni-se parŭ prea multe, şi de cuiburile de omide.

Făcêndŭ aşa, vomŭ avè pomĭ mulţĭ şi bunĭ, nu vomŭ duce dorulŭ pómelorŭ, nu vomŭ fi siliţĭ a-le cumpĕra pe banĭ scumpĭ orĭ pe bucate, ér copiii noştri nu vorŭ fi siliţĭ a trece gardurile pe la vecinĭ.

Inceputulŭ de bună sémă ar trebui sĕ-lŭ facă invĕţătorii, în grădinile scolare, unde sĕ inveţe pe fitorii cetăţenĭ acestŭ lucru plăcutŭ şi folositorŭ. Totŭ ei, în conţelegere cu preoţii şi senatele scolastice bisericescĭ, ar trebui sĕ umple cimiterele şi grădinile din jurulŭ biseri-

celorŭ cu pomĭ bunĭ și folositorĭ, ca acelea sĕ fie ca nisce micĭ paradise, ér nu locŭ de pășune pentru vițeii, caii și gâscele unora și altora. Fiindŭ băieții inițiațĭ bine, din scólă, în acéstă măestriă frumósă și folositóre, vĕdĕndŭ în tótă ḑiua grădina scólei și cimiterulŭ, vorŭ avea unŭ viu esemplu pe care l'orŭ imita și căruia s'orŭ acomoda în afacerea grădinilorŭ lorŭ de pomăritŭ.

Étă lucrulŭ care l'ași pretinde dela fiecare scólă — și care de altcum, cu dreptŭ cuvêntŭ — și legea ilŭ pretinde, dér daună, că maioritatea scólelorŭ nóstre nu-lŭ practiséză; étă lucrulŭ, pe care — după religiune, scrisŭ, cetitŭ și computŭ în limba s'a maternă —ar trebui sĕ pună fiecare învĕțĕtoriu pondulŭ celŭ mai mare; decă cu acésta a ajunsŭ la culmea misiunei și-i mai întrece timpŭ, n'am nimicŭ în contră, întroducă lucrulŭ de mână în scólă, despre care de câțiva anĭ se face atâta sfară în țéră, dér până atuncĭ ba, căcĭ scrisŭ este:

Non multa, sed multum.

I. P. R.

INDUSTRIA DE CASĂ.

Lucrulŭ de mână.

Am cutezatŭ a deschide discuțiunea asupra temei de susŭ prin apelulŭ de sub titula *„O cestiune ardĕtóre“*, publicatŭ prin Ianuarie a. c. în presa română.

Cu viă satisfacțiune îmĭ iau voiă a reveni asupra acestei teme, după-ce s'a confirmatŭ din tóte părțile, cu tótă temeinicia și cu multă însuflețire necesitatea pré simțită a întregirii instrucțiunei în școlele poporale prin introducerea lucrului de mână în planulŭ de învĕțămêntŭ alŭ acelora.

Pentru scurțimea spațiului acestorŭ pré ospitale colóne, mĕ voiu mărgini de astădată numai pe lângă relevarea celorŭ mai practice mijlóce, carĭ s'arŭ potrivi mai bine cu împrejurările nóstre pentru esecutarea problemelorŭ lucrului de mână.

La punerea în lucrare a acestui nou și pré importantŭ obiectŭ de învĕțămêntŭ suntŭ a se deosebi două momente mai însemnate:

a.) Partea internă seu planulŭ lui de instrucția;

b.) Partea esternă, economică, seu mijlócele materiale, trebuinciόse la punerea în mișcare a întregului aparatŭ de lucrare.

Cele referitóre la punctulŭ a.) le-amŭ arătatŭ cu altă ocasiune și la altŭ locŭ unde se cuprinde și o parte din cele referitóre la punctulŭ b.) și anumitŭ încâtŭ privesce practicarea lucrului de mână în seminarŭ.

Rĕmâne a vorbi despre partea economică a practicei lucrului de mână în școlele poporale singuratice.

Pe când compunerea planului de instrucțiune cade în sfera de activitate a Prĕvenerabilului consistoriu, ca forŭ supremŭ școlasticŭ, pe atuncĭ cade în datorința morală a fiecărui fiiu alŭ națiunei nóstre a oferi dinarulŭ sĕu în cele materiale, spre promovarea scopurilorŭ mărețe ale lucrului din cestiune,—fiecare din ce are și câtŭ póte: banĭ, unelte, materialŭ de lucratŭ, seu alte mijlóce ajutătóre. Spre scopulŭ acesta preoții, învĕțătorii și alte persóne inteligente au duplă îndatorire: Mai ântâi, ca ómenĭ pricepĕtorĭ, prin informațiunĭ convingĕtóre despre binefacerile întreprinderei de față au a mijlocĭ înduplecarea poporului spre jertfire benevolă,ér alŭ doilea au a se îngriji de administrarea consciențióse a tuturorŭ contribuirilorŭ, ca acestea sĕ-șĭ aducă folosulŭ așteptatŭ spre convingerea și mângâierea contribuitorilorŭ marinimoșĭ.

Tóte acestea se ajungŭ mai cu înlesnire — credŭ eu — prin formarea de societățĭ în raionulŭ protopopiatelorŭ sub conducerea protopopului și sub controla Consistorului. Membru alŭ acestorŭ societățĭ póte fi orĭ-care creștinŭ, care contribue din alŭ sĕu cu ce póte pentru școla de lucru. La adunările acestorŭ societățĭ se vorŭ espune obiectele pregătite de copii în școlele la carĭ va fi deja introdusŭ lucrulŭ de mână. Poporulŭ vĕdĕndŭ, că ce lucrurĭ folositóre suntŭ în stare a face copii în școlă, se va simți atrasŭ ca de unŭ ce neesplicabilŭ cătră școlă, și jertfesce cu tótă dragostea pentru acésta.

Numai atuncĭ nu dă omulŭ pentru unŭ scopŭ nobilŭ, când nu e convinsŭ despre bunĕtatea lucrului, pentru care i-se cere ajutorŭ.

Decă contribuirile benevole vorŭ fi și administrate consciențiosŭ, decă se va face raportŭ amĕnunțitŭ la tóte adunările despre totŭ ce s'a datŭ, cine și ce a datŭ și la ce s'a întrebuințatŭ, apoi decă se va ridica vaḑa dăruitorilorŭ pentru bunăvoința lorŭ, ómenii se vorŭ oferi pe întrecute a sprijini întreprinderea, carea va și aduce binefacerĭ neprețuite pentru tóte problemele școlei. Prin o astfelŭ de menageare a poporului nu vomŭ mai vedé lipsirĭ în școle, ci acestea vorŭ fi pré împopulate, fără lécŭ de forță din afară.

Aceste societățĭ vorŭ contribui din mijlócele adunate atâtŭ la întroducerea și practicarea lucrului de mână în școlele comunelorŭ singuratice, câtŭ și la ajutorarea învĕțătorilorŭ pentru participarea lorŭ la cursurile speciale din centru.

Nu va fi practicŭ a se adauge aceste probleme speciale în sfera de activitate a reuniunilorŭ învĕțătorescĭ, și étă pentruce:

Reuniunile învĕțătorescĭ și așa au a se ocupa și a discuta partea metodică didactică a lucrului de mână; decă acum vorŭ avé a se îngriji totŭ ele și de partea economică a acestui obiectŭ, adecă de ajutorarea învĕțătorilorŭ pentru cualificarea lorŭ și de adjustarea școlelorŭ cu cele de lipsă pentru lucru, ḑéu, acésta nicĭ n'ar fi echitabilŭ. Destulŭ îi este învĕțătorului a se ocupa cu metodica instrucțiunei, și *alții* se se îngrijéscă de partea materială a întreprinderei. Rolurile sĕ fie împărțite, căcĭ numai așa vomŭ puté lucra cu succesŭ progresivŭ.

Precum se póte vedé din cele espuse aci, societățile menționate nu suntŭ „conditio sine qua non“. Lucrulŭ principalŭ este:

Întâiu sĕ căutămŭ a apropia pe poporŭ de școlă, și a'lŭ face sĕ cunóscă folósele precum și lipsele ei,—astfelŭ se va simți îndemnatŭ a se înrola la lucru pentru înaintarea problemelorŭ aceleia; atuncĭ urméză de sine tragerea de inimă spre darurĭ *benevole*, după ce este pe deplinŭ convinsŭ despre bunătatea instrucțiunei preste totŭ și în specialŭ a lucrului de mână, carele e cu multŭ mai aprópe de priceperea lui (a poporului) decâtŭ studiile teoretice scienţifice. Am ḑisŭ „darurĭ *benevole*“, pentrucă *contribuirile impuse nu ducŭ de locŭ la scopŭ.*

Alŭ doilea. Noi, carĭ formămŭ inteligența poporului, sĕ nu remânemŭ numai pe lângă împlinirea *„afurisitei“* de datorințe, impusă de oficiulŭ, ce'lŭ ocupămŭ, *ci sĕ ne procurămŭ și mângâerea* de a ne îngriji de câte ceva, folositorŭ neamului nostru, pe altă cale, afară de cerculŭ lucrărilorŭ curente ale oficiului. Atuncĭ de sigurŭ aflămŭ mijlóce și căĭ destule, prin carĭ putemŭ înlesni scóterea la limanŭ chiar și a celorŭ mai complicate și grele întreprinderĭ folositóre.

In Germania s'au înființatŭ mulțime de astfelŭ de societățĭ, nu numai în cercurĭ mai marĭ, ci chiar și în comune singuratice. In mulțime de localurĭ publice se află așeḑate cutiuțe pentru contribuirĭ din partea óspeților pentru lucrulŭ de mână ca și pentru alte scopurĭ culturale și de binefacere. *Bunăvoință* sĕ fie și puțină *dragoste* de a pune umĕrulŭ la lucrărĭ comune de progresŭ, — și tóte se potŭ face cu deplinŭ succesŭ!!

Brașovŭ, Sĕptĕmâna luminată 1889.

George Moianŭ.

Din traista cu minciunile.

Când au vrutŭ Țiganii sĕ'și facă biserică.

S'au strînsŭ Țiganii la sfatŭ
Intr'o margine de satŭ,
S'au strînsŭ dancii la soborŭ
In frunte cu dada lorŭ,
Sĕ'șĭ facă biserică
Inaltă și falnică,
Cum n'a fostŭ și nicĭ nu este,
In lume sĕ mérgă veste;
Cum n'a fostŭ și nu va fi
Până lumea va trăi.
Deră cum sĕ mĭ-o dureze
Și în ce locŭ s'o așeḑe? . . .
In délŭ vêntulŭ va sufla-o,
Mai josŭ apa va mâna-o,
Atuncĭ dada procopsitŭ,
Intre toțĭ celŭ mai rînjitŭ,
Incepu a cuvênta,
Dăncei mi'lŭ asculta:
„Loculŭ celŭ mai potrivitŭ
„Biserică de ziditŭ
„E 'n mijloculŭ satului,
„Chiar la umbra gardului,
„Acolo vêntulŭ nu bate
„Și apa nu prea străbate“!
— „Dér din ce-o vomŭ ridica“?
Dancii toțĭ că întreba.
„Că lemnulŭ cam ruginesce,
„Ferulŭ éră putreḑesce
„Și pétra se muceḑesce“!
Atuncĭ dada celŭ sfătosŭ,
Mai sfătosŭ decâtŭ frumosŭ,
Crescutŭ totŭ lângă barosŭ
Cătră obște se 'ndrepta
Și în ăstŭ felŭ glăsuia:
„Noi s'o facemŭ de cucute,
„Că de-acelea suntŭ mai multe.
„S'o cornimŭ totŭ cu călbașĭ
„S'o lețuimŭ cu cârnațĭ;
„Coperișulŭ de lipie,
„Cui orŭ cădé, a lui sĕ fie.
„Clopotulŭ unŭ capŭ de porcŭ,
„Că e cu limbă cu totŭ;
„Clopotulŭ mai mititelŭ
„Sĕ fie-unŭ capŭ de purcelŭ,
„Că sună mai subțirelŭ.
„Apoi ușile vorŭ fi,
„Cum nu s'orŭ mai pomeni,
„Din slănină de cea grasă,
„Sĕ le vaḑă toțĭ de-acasă,
„Sĕ vie cu custurile,
„Sĕ tae 'mbucăturile“! . . .
Soborîră, soborîră
Și în ăstŭ felŭ hotărîră.
De ziditŭ se apucară,
Cucute se adunară,
Că 'sŭ multe printre hotare;
Dér de unde călbașii
Și de unde cârnații,
De unde lipiile,
De unde slăninile? . . .
Alașele se făcură,
Da nu-i nimicŭ pentru gură;
Se săpară varnițele,
Da 'sŭ góle bordeiele,
Le chioráie mațele.
Ș'așa zidirea sfințită
A rĕmasŭ neisprăvită.

Țiganulŭ și stupulŭ.

Unŭ Țiganŭ se duse cu nașulŭ sĕu în pădure, ca sĕ caute stupĭ, seu cum se mai ḑice, *la bercuitŭ.* Ajungĕndŭ în pădure, ei se despărțiră unulŭ de altulŭ și unulŭ începu a cânta într'o parte, éră celălaltŭ în altă parte. Nu trecŭ multŭ și Țiganulŭ găsi unŭ stupŭ frumosŭ de albine, pe când nașulŭ, — care, am uitatŭ sĕ vĕ spunŭ, era unŭ hoțŭ de Românŭ —, nu găsi altceva, decâtŭ numai unŭ cuibŭ de vespĭ. Țiganulŭ, cum dete de stupŭ, îndată și strigă pe nașulŭ sĕu, sĕ vie și sĕ vaḑă, ce a găsitŭ.

„Vedĭ, nașule,“ grăi elŭ plinŭ de bucuriă, „câtŭ de norocosŭ sunt eu la stupĭ! D'abia ne despărțirămŭ unulŭ de altulŭ, și țup! stupulŭ înaintea mea“.

„Ai și tu unŭ picŭ de norocŭ, nu-i vorbă“, rĕspunse hoțulŭ de Românŭ; „dér totŭ sunt eu cu multŭ mai norocosŭ decâtŭ tine. Eu, finule, am găsitŭ unŭ stupŭ, care plătesce o țéră întrégă.“

„Cum așa?“ întrebă Țiganulŭ plinŭ de mirare.

„Așa, că'n stupulŭ meu suntŭ albine cu totului totŭ de aurŭ, cu multŭ mai marĭ ca ale tale și frumușele și sprintenele, de'țĭ fugŭ ochii după ele.“

Țiganulŭ la începutŭ nu prea vrea sĕ créḑă, dér după ce nașulŭ ilŭ duse la copaciulŭ, unde erau vespii, și vĕḑu că în adevĕrŭ albinele nașului suntŭ mai marĭ și mai frumóse, ilŭ rugă sĕ facă schimbŭ unulŭ cu altulŭ. Românulŭ la începutŭ se facu, că se împotrivesce, și numai după ce cioroiulŭ ilŭ rugă mai de multe orĭ și'i făgădui că-i va da și ceva pe deasupra, se făcŭ, că se învoiesce și vorbi astfelŭ:

„Fiind-că'mĭ eștĭ finŭ, haida-de, mĕ învoiescŭ sĕ-țĭ lasŭ stupulŭ meu pentru alŭ tĕu!... Numai sĕ fii cu ochii în patru, când vei voi sĕ bagĭ albinele cele de aurŭ în coșniță, căcĭ decă nu-i umbla cu frumușelulŭ, se potŭ spăria și poțĭ rĕmâné de pagubă.“

„Da cum sĕ facŭ, Românico, sĕ nu se spărie drăguțele dadii și sĕ nu mĕ lase cu buzele drâmboiate?“

„Étă cum: Sĕ te sui încetinelŭ pe copaciu în susŭ până la ele, sĕ bagĭ frumușelŭ mâna în scorbura, din care vedĭ că esŭ, și sĕ le dicĭ cu binișorulŭ sĕ poftéscă afară. Eu voiu rĕmâné pe aicea, și când îmĭ vei spune c'au eșitŭ tóte, ițĭ voiu da coșnița, ca sĕ le bagĭ în ea“.

„Bine, alduiască-te Dumneḑeu, nașule; tocmai așa voiu face!“... Și îndată Faraonulŭ se și apucă sĕ se suie pe copaciu în susŭ. Copaciulŭ însĕ nu avea ramurĭ până mai aprópe de vêrfŭ. Țiganulŭ vĕḑêndŭ, că merge cam greu cu suitulŭ, o tuli în grabă cătră bordeiulŭ lui și nu peste multŭ se întórse cu o scară, nu e vorbă, și mai cu cuie și mai fără cuie, dér tocmai bună ca sĕ se urce până aprópe de scorbura, în care se aflau vespii.

După-ce baragladina ajunse la vespĭ și se apucă de o cracă, hoțulŭ de nașŭ puse mâna pe scară și o trase la o parte, ḑicêndŭ, că albinele cele de aurŭ se potŭ spĕria de ea și nu vorŭ voi sĕ iasă afară.

Țiganulŭ se propti, cum putŭ elŭ mai bine, de craca de-asupra vespilorŭ ș'apoi băgă mâna în scorbură, ca sĕ'șĭ scóță comóra. Elŭ începŭ a le cânta albinelorŭ, cum scia elŭ mai frumușelŭ și mai drăgălașŭ:

„Suițĭ în susu la moșu,
„Că vĕ așteptă coșu;
„Vai, ce coșŭ auritŭ,
„Cu-aramă 'mpodobitŭ!
„Suițĭ la Dumneḑeu,
„Sĕ nu vĕ ḑicŭ de rĕu“!

D'abia isprăvi însĕ Faraonulŭ cântecelŭ, și unde nu se scormoniră vespii cu toții și eșindŭ din scorbură, începură sĕ'lŭ înțepe, de'lŭ ustura și inima din elŭ. Țiganulŭ răbdă, câtŭ răbdă, până când în sfêrșitŭ vĕḑêndŭ, că gluma se îngróșe prea tare, începŭ sĕ'lŭ strige pe nașulŭ din rĕsputerĭ:

„Pune, nașule, scara,
„Vedé-țĭ așŭ îngroparea,
„Mânca-țĭ așŭ comandarea,
„Că m'omóră-albinele,
„Uita-mi-te-ar binele“!

Da nașu alŭ dracului!... Sĕ depărtase câtŭ colo de copaciu și se făcea, că n'aude. Atuncĭ bietulŭ Țiganŭ, vĕḑêndŭ că n'are 'ncătrău, ișĭ luă inima'n dințĭ și se lăsă josŭ din copaciu, deși dela scorbură până josŭ o fi fostŭ așa vre-o trei stânginĭ și mai bine.

„Huzdupŭ,
„Fire-arŭ alŭ dracului stupŭ“!

Sandu.

MULTE ȘI DE TOATE.

Urmările cetirei de romane.

Cetirea pasionată, esclusivă a romanelorŭ, a făcutŭ pe unŭ bravŭ soldatŭ, în garnisónă la Nuremberg, sĕ comită o greșélă care l'a adusŭ înaintea consiliului de resbelŭ din Würtzburg. Reischel — acesta e numele soldatului în cestiune

— consacră momentele sale de repausŭ cetirei romanelorŭ de aventurĭ și de cavalerismŭ. Imaginația puținŭ câte puținŭ ajunsese la unŭ așa gradŭ de aprindere, încâtŭ singura dorință a lui Reischel era: să trăiască într'unŭ castelŭ în mijloculŭ singurătății și să alerge după aventurĭ. Intr'o frumósă ḑi din Februarie trecutŭ, soldatulŭ disparŭ din Nuremberg; înzadarŭ a fostŭ căutatŭ timpŭ de mai multe ḑile. Elŭ se retrăsesese în ruinele unui castelŭ situatŭ între Fehrenbach și Lauf, unde petrecŭ o viéță miserabilă, închipuindu'șĭ însĕ, că era unŭ seniorŭ (nobilŭ) din evulŭ mediu. Când frigulŭ deveni prea simțitorŭ, elŭ reveni la simțĕmêntulŭ realităței și se hotărî în sfêrșitŭ sĕ reintre în regimentŭ. Arestatŭ pentru deserțiune si cerșitoriă, a fostŭ acum de curêndŭ condamnatŭ la trei lunĭ și cincĭ-spre-ḑece ḑile închisóre.

In care oră a ḑilei omulŭ e mai tare?

La acéstă întrebare de sigurŭ vorŭ rĕspunde grăbitŭ cei mai mulțĭ, că omulŭ e mai tare: „diminéța după sculare.“ Dr. Buch însĕ, după încercările făcute cu aparatulŭ *dinamometru*, a constatatŭ tocmai contrarulŭ, că adecă: omulŭ diminéța după sculare e mai slabŭ. Puterea mușchilorŭ se măresce după dejunŭ și ajunge după prânḑŭ gradulŭ celŭ mai mare de tăriă. După aceea scade érășĭ pentru câteva óre, se ridică însĕ din nou cătră séră, pentru a scădé érășĭ cu încetulŭ până diminéța. Cei mai marĭ inimicĭ ai puterei musculare suntŭ: lenea și pré marea opintire. Asudarea în decursulŭ lucrului slăbesce mușchii fórte multŭ. Fiind-că cei mai mulțĭ ómenĭ se scólă fórte de diminéță 'șĭ folosescŭ órele pentru lucru, atuncĭ este bine avêndŭ lucru mai greu sĕ mânânce mai ântêiu bine.

Unŭ agentŭ de reclame

din Londra a oferitŭ guvernului englesŭ unŭ milionŭ și jumĕtate de mărcĭ spre a'ĭ încuviința sĕ foloséscă partea din dosŭ a mărcilorŭ pentru anunțurĭ. Spre marea lui neplăcere însĕ guvernulŭ îĭ refusă cererea.

Imperatulŭ din China

are o armată de servitorĭ, dintre carĭ 25 trebue sĕ stea gata a'lŭ rĕcori cu evantaiulŭ la cererea lui, 10 inșĭ au singura afacere de a'i ține umbrela când e udă. De ordinarŭ îlŭ înconjóră 30 de medicĭ. Are 80 dădace (îngrijitóre de copii), 23 bucătarĭ, 50 servitorĭ ai palatului, 50 lachei, 75 astrologĭ, 16 învĕțătorĭ și 60 de preoțĭ.

Călendarulŭ sĕptĕmânei.

APRILIE are 30 ḑile. Prierŭ.

1889 Ḑilele sĕptĕm.	Călendarul Iulianŭ	Călend. Gregorian	Sórele rĕsare	Sórele apune
Dum.	16 S. Mța Agapia	28 Vitalis	4. 53	7. 7
Lunĭ	17 Cuv. Păr. Simeon	29 Peter M.	4. 51	7. 9
Marțĭ	18 Cv. Ión din pest. v.	30 Catarina	4. 50	7. 10
Mercurĭ	19 Cuv. Părinte Ioan	**1 Maiu** Filip	4. 48	7. 12
Joi	20 C. Teod. Trichina	2 Atanasie	4. 47	7. 13
Vinerĭ	21 S. Muc. Ianuarie	3 Aflar. Crucii	4. 46	7. 14
Sâmb.	22 Cuv. Teod. Sichestul	4 Florian	4. 45	7. 15

HUMORŬ ȘI SATIRĂ.

Spiritŭ poeticŭ ungurescŭ.

O fóiă unguréscă a scosŭ de curênd la lumină unŭ bobocŭ de „*poesiă*“, vrednică sĕ fie cunoscută de tótă lumea, pentru „frumosulŭ idealŭ“ cuprinsŭ în ea. In traducere sună:

Ce scii? Dér de după mórte
Sufletele vinŭ napoi,
Și trecŭ ér în vite, plante...
Eu m'oiu face păpușoiu.

Tu te fă purcea, iubită,
Și mĕ mâncă 'ntregŭ pe mine;
M'oiu sci, celŭ puținŭ, de-apururĭ
Fericitŭ ca 'n raiu, în tine.

Comerciulŭ de vinurĭ alŭ României.

In urma mĕsurilorŭ luate de consululŭ românŭ din Stutgart, mai multe case de vinurĭ fórte importante, ca Gebrüder Liebrich din Berlin, Kaumann Minor de Frankfort, Iohan Eggers Sohu & C-ie din Bremen, H. Markus din Hamburg, I. Leers din Colonia, Georg Ortembach din Vetzlar, I. Humbert din Mosbach, O. Lanffs din Unkel (Rin) și alții, au cerutŭ consulului românŭ statistica vinurilorŭ, au examinatŭ specificațiunile ce cuprindea și au declaratŭ, că vinurile române convinŭ Germaniei, și că numai prețurile cu care se potŭ oferi acele vinurĭ potŭ determina importanța comerciului ce va face cu România asupra acestui articolŭ.

„Ministrulŭ de comerțŭ — scrie „Curier. Financiarŭ“ — obervênd că tóte sciințele ce ne sosescŭ suntŭ favorabile vinurilorŭnóstre, a adresatŭ Camerilorŭ de comerciu o circulară, prin care le invită sĕ dea impulsiunea provĕdĕtorilorŭ de vinurĭ pentru a trimite mostre de vinurile ce posedŭ și sciințele ce trebue sĕ le însoțéscă.“

Têrgulŭ de rîmătorĭ dela Severinŭ.

Cetimŭ în „Curierulŭ Financiarŭ:“ La Ministrulŭ de comerciu primindu-se compturile dela direcțiunea acestui têrgŭ pe timpulŭ dela deschiderea acestui têrgŭ adecă dela Iunie 1887 până la Februarie 1889, suntemŭ și noi în mĕsură a da aci câteva cifre fórte interesante:

Rîmătorii intrațĭ în têrgŭ în timpulŭ indicatŭ mai susŭ, adecă în timpŭ de 18 lunĭ, acusă cifra de 30,890.

Din aceștia 20,000 s'au vêndutŭ în Austro-Ungaria, avêndŭ greutate de plată 150 kilogr. unulŭ séu în totalŭ 3.600,000 kil. Prețulŭ vêndărei în termenŭ mediu fiindŭ de fr. 1,25 kil., valórea rîmătorilorŭ vênduțĭ în Austro-Ungaria se urcă la suma de 4,500,000 francĭ

In țeră s'au vêndutŭ 3,200 rîmătorĭ în greutate de 480,000 kil.., care pe prețulŭ vêndărei de 80 bani kil. represintă o valóre de fr. 384,000.

Restulŭ până la concurența sumei de 30,890 rîmătorĭ au rĕmasŭ în ocólele têrgului.

Produsele consumate în têrgŭ cu îngrășarea rîmătorilorŭ suntŭ:

9,000,000 chilograme porumbŭ a lei 10 suta de kilogr., séu în totalŭ lei 900,000.

7,000,000 chilograme orzŭ a 8 lei suta de kil., valóre lei 560,000

4,300,000 chilograme sĕcară a 8 lei suta; valóre lei 344,000.

6,000 chilograme sare a 10 lei suta lei 600

3,000 chilograme sare amară a 50 lei suta lei 900.

In resumatŭ mișcarea comercială a acestui têrgŭ presintă situația de:

Lei 4, 500,000 valórea rîmătorilorŭ noștri vênduțĭ în strĕinătate și cu acestŭ modŭ aduşĭ banĭ în țeră.

Lei 442,800 valórea rîmătorilorŭ aflațĭ în ocóle.

Lei 1,805,500 valórea productelorŭ

Lei 384,000 valórea rîmătorilorŭ vênduțĭ în țeră.

consumate.

Unŭ diarŭ din capitală vorbindŭ de resultatele acestui têrgŭ, face următórele juste aprecierĭ:

Aceste resultate ni-se parŭ destulŭ de satisfăcĕtóre mai alesŭ la începutulŭ acestei instituțiunĭ, țiindŭ contŭ mai cu sémă că beneficiile trase din mișcările de mai susŭ revinŭ crescĕtorilorŭ de rîmătorĭ, comercianțilorŭ românĭ și agricultorilorŭ, care găsescŭ mijloculŭ a'șĭ desface productele la acelŭ têrgŭ.

Reese dér, că Statulŭ n'a greșitŭ cu înființarea acestei instituțiunĭ.

Nu vomŭ trece cu vederea a spune că acestŭ têrgŭ traesce din veniturile sale fără a îngreuna budgetulŭ statului ceea ce ne face sĕ sperămŭ, că după amortisarea capitalului de construcțiune, têrgulŭ va fi pusŭ în stare de a'șĭ întinde operațiile comerciale chiar pe propiile sale mijlóce.

Têrgulu de rîmătorĭ din Steinbruch. La 22 Apr. n. starea rîmătorilorŭ a fostŭ de 149.704 capete, la 23 Apr. au întratŭ 1584 capete și au eșitŭ 1027, rĕmânêndŭ la 23 Apr. unŭ numĕrŭ de 150.261 capete. — Se noteză: marfă *ungurescă* veche, grea dela 54 până la 55 cr.— marfă *ungurescă* tineră grea dela 56— cr. până la 57— cr., *de mijlocŭ* dela 55 cr. până la 56 cr. —*ușóră* dela 53 cr. până la 54 cr. —*marfă țĕrănescă* grea dela— —până la —— cr. — *de mijlocŭ* dela 53 până la 54 cr. — *ușoră* dela 51 cr. până la 53 cr. — *Marfă de România*, de *Bákony* grea dela — cr. până la — cr. transito mijlociă grea dela — cr. până la — cr. însĕ transito ușoră dela — cr. până la — cr. transio dto țeposă grea dela — cr. până la — cr. transito mijlociă dela — cr. până la — cr. *Marfă sêrbescă* grea dela 53—54 cr. transito mijlociă grea dela 52—53 cr. transito ușoră dela 50—51 cr.— Porcĭ îngrășațĭ de unŭ anŭ dela — cr. până la — cr., îngrășațĭ cu cucuruzŭ dela — cr. până la — cr., îngrășațĭ cu ghindă dela — cr. până la — cr. Cântărițĭ la gară cu $4^1/_2$.

Bursa de mărfurĭ din Budapesta dela 24 Apri. 1889.

Seminţe	Cualitatea per Hect.	Prețul per 100 chilgr. dela	Prețul per 100 chilgr. până
Grâu Bănățenescŭ	—	— —	— —
Grâu dela Tisa	79	7.10	7 15
Grâu de Pesta	79	7 05	7 10
Grâu de Alba-regală	79	7 10	7.15
Grâu de Bácska	79	7.10	7.15
Grâu ung. de nordŭ	79	7 95	7.—

Sĕminţe vechi ori noue	soiulu	Calitatea per Hect.	Prețul per 100 chilgr. dela	Prețul per 100 chilgr. până
Secară	——	70—72	5 90	6 10
Orzŭ	Nutrețŭ	60.62	5.90	6 30
"	de vinars	62.64	6 50	7 10
"	de bere	64.66	7.10	7 15
Ovés	—	39.41	5.35	5.80
Cucuruzŭ	bănăț.	75	4.70	4.75
"	alt soiu	73	4.50	4 65
"	"	—	—.—	—.—
Hirișcă	"	—	5 30	5.65

Prețulŭ pe 100 chilogram.

Producte div.	Soiulŭ	Cursulu dela	Cursulu până
Sem. de trif.	Luțernă ungur.	56.—	66.—
—	francesă	—.—	—.—
—			
"	roșiă	44.—	52.—
Oleu de rap.	rafinatu duplu	37.—	37.25
Oleu de in		6.50	6.60
Uns. de porc	dela Pesta	64.—	65.50
"	dela țĕră	— —	— —
Slănină	svêntată	52.—	53.—
"	afumată	59 50	60.50
Seu		30 —	31.
Prune	din Bosnia în buțĭ	8,50	9.—
"	din Serbia în sacĭ	8·50	8.70
Lictaru	slavonu nou		
"	bănățenescu		
Nucı	din Ungaria		
Gogoșı	ungurescĭ		
"	sêrbescĭ		
Miere	brută		
"	galbină strecurată	—.—	—.—
Ceară	de Rosenau	118.	120.
Spirtu	brutu	14.50	14.75
"	Drojdiuțe spirtde	18 —	18.50

Cursulŭ piețeĭ Brașovŭ

din 27 Aprilie st. n. 1889.

Bancnote românescĭ	Cump.	9.43	Vênd.	9.45
Argintŭ românescŭ	"	9.40	"	9.43
Napoleon-d'orĭ	"	9.48	"	9.50
Lire turcescĭ	"	10.72	"	10.77
Imperialĭ	"	9.72	"	9.77
Galbinĭ	"	5.60	"	5.63
Scris. fonc. „Albina“ 6%	"	101.—	"	—.—
" " " 5%	"	98.50	"	99.—
Ruble rusescĭ	"	126.—	"	127.—

Discontulŭ - - - - $6^1/_2$—8% pe anŭ.

Bursa din Bucurescĭ din 24 Aprilie.

Valorĭ	%	se cump.
Rentă română perpetuă 1875	5%	96.—
Renta română amortisabilă	5%	$95.^3/_4$
dtto	4%	$83.^3/_8$
Renta rom. (rurale convertite)	6%	$101.^5/_8$
Oblig. de statŭ C. F. Române	6%	—.—
idem idem	5%	—.—
Imprumutulŭ Openheim 1866	8%	—.—
Imprumutulŭ Oraș. Bucurescĭ	5%	$88.^1/_4$
idem idem din 1884	5%	—.—
Impr. or. B cu prime Loz. fr. 20	—	57.—
Credit fonciarŭ ruralŭ	7%	$104.^1/_2$
idem idem	5%	97.—
Credit Fonc. Urb. din Bucurescĭ	7%	$104.^1/_4$
idem idem	6%	102.—
idem idem	5%	$94.^3/_4$
Credit Fonc. Urban din Iașĭ.	5%	82 —
Oblig. Casei Pensiunilor fr. 300	10 fr	245.—
	v. N.	
Banca Națion. ult. div. 78.15	500	943.
Dacia-România ult. div. 24 lei	200	276.—
Naționala de asig. ult div. 18 lei	200	255.—
Banca Rom. ult. div. fr. 10	500	142.—
Soc. Rom. de Constr. ult. div.	250	—.—
Soc. Bazalt.Artif.ult.div. lei 27.50	250	—.—
Soc. Rom. de Hârtie ult. div.	100	—.—
Soc. de Reas. ult. div. 10 l. aur	200	—.—
Națion. de Asig. ult. div. 128.35	—	—.—
Societ. de Constr. ult. div.	-	—.—
Societ. de Hârtie ult. div.	—	—.—
Agio în Bursă	—	0.20
Rubla de hârtie	—	2.70
Banca Națion. a României		
Scompt.	6%	—.—
Avansurĭ pe efecte	7%	—.—
Avansurĭ pe Lingourĭ	7%	—.—

Cursulŭ la bursa de Viena

din 26 Aprilie st. n. 1889.

Renta de aurŭ 4%	103.20
Renta de hârtiă 5%	96.60
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare	144.—
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (1-ma emisiune)	99.70
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (2-a emisiune)	—.—
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (3-a emisiune)	114.50
Bonurĭ rurale ungare	105.—
Bonurĭ cu clasa de sortare	105.—
Bonurĭ rurale Banatŭ-Timișŭ	105.—
Bonurĭ cu cl. de sortare	105.—
Bonurĭ rurale transilvane	105.—
Bonurĭ croato-slavone	105.—
Despăgubirea pentru dijma de vinŭ ungurescŭ	99.80
Imprumutulŭ cu premiulŭ ungurescŭ	144.35
Losurile pentru regularea Tisei și Seghedinului	131.25
Renta de hârtiă austriacă	85.—
Renta de argintŭ austriacă	85.40
Renta de aurŭ austriacă	110.95
Losurĭ din 1860	114.80
Acțiunile băncei austro-ungare	896.—
Acțiunile băncei de creditŭ ungar.	307.—
Acțiunile băncei de creditŭ austr.	298.75
Galbenĭ împĕrătescĭ	5.65
Napóleon-d'orĭ	$9.49^1/_2$
Mărcĭ 100 împ. germane	58.50
Londra 10 Livressterlinge	119.80

Editorŭ și Redactorŭ responsabilŭ:
Dr. Aurel Mureșianu.

Rugăm pe d-nii abonațĭ ca la reînoirea prenumerațiunei sĕ binevoiască a scrie pe cuponulŭ mandatului postalŭ și numerii de pe fășia sub care au primitŭ diarulŭ nostru până acuma.

Domnii, ce se abonéză din nou, sĕ binevoiască a scrie adresa lămuritŭ și sĕ arate și posta ultimă.

Tipografia A. MUREȘIANU, Brașovŭ.